SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 121, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 6 ЧЕРВНЯ 2014 РОКУ | 1893 | Vol. 121, No. 23, FRIDAY, JUNE 6, 2014 | $2.00

Президенти Обама і Порошенко зустрілися у Варшаві

ВАРШАВА. – Президент США Барак Обама і новообраний Президент України Петро Порошенко зустрілися 4 червня у Варшаві. Президенти прибули у польську столицю напередодні і зокрема взяли участь в урочистій вечері з нагоди вручення премії „Солідарність", якою нагороджено провідника кримських татар Мустафу Джемілєва.

Незабаром після свого приїзду у Варшаву Президент Б. Обама повідомив, що просить Конґрес США виділити фонди на збільшення військової присутности США у Европі.

Президент США назвав обрання П. Порошенка Прези-

(Закінчення на стор. 8)

Президенти Барак Обама і Петро Порошенко зустрілися у Варшаві. (Фото: УНІАН)

Увесь світ молився за Україну

Марта Осадца

НАДВІРНА, Івано-Франківська область. – 24 травня на горі Хом'як, на висоті 1,542 метри, відбулася Молитва за Україну. Участь у ній взяли декілька десятків священиків різних конфесій і понад 2,000 вірян. Учасники розтягнули прапор з написом українською, англійською та російською мовами: „За мир і спокій!".

Почалося дійство під звуки трембіт, потім хор виконав гимн „Боже, Великий Єдиний". Руслана Лижичко зачитала „Всесвітню молитву за Україну". Зведений хор виконав Молебень до Діви Марії.

На закінчення молитви Р. Лижичко, у супроводі хору, виконала гимн України 12-ма мовами. Телефоном вона з'єдналася з Варшавою, Стокгольмом, Лондоном, Парижем. Ідея спільної молитви на карпатській горі Хом'як належить співачці Р. Лижичко.

Одночасно у цей день відбулися молебні у Києві, Львові, Харкові, Маріюполі, Донецьку, Чернігові, Каневі, Болграді та інших містах України.

У Софії Київській відбулася екуменічна молитва за Україну, у якій участь взяли члени Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій разом з представниками влади. У молитві від влади взяли участь виконуючий обов'язки Президента, голова Верховної Ради Олександер Турчинов, прем'єр-міністер Арсеній Яценюк, голова Київської міської державної адміністрації Володимир Бондаренко, члени уряду та народні депутати.

До присутніх звернувся Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет. Кардинал Любомир Гузар відмовив молитву за Україну. Молилися у храмі також Мефодій – Митрополит Київський і всієї України, предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви, Єпископ Маркіян Трофим'як – заступник голови Конференції єпископату Римсько-католицької церкви в Україні, В'ячеслав Нестерук – президент Всеукраїнського союзу об'єднань євангельських християн-баптистів, Архиєпископ Григоріс Буніатян – глава Української єпархії Вірменської апостольської церкви, Якоб Дов Блайх – головний рабин Києва та України, президент Об'єднання юдейських релігійних організацій України.

Українці молилися у храмах Брюселя, Лондона, Куритиби, Парижа, Варшави, Люблїна, Зеленої Гори, Ню-Йорку та інших міст світу.

Плякат з статуєю Матері Божої на вершині гори Хом'як.

НАШ КОМЕНТАР

Ще багато сумнівів…

Петро Часто

КИЇВ. – 1 червня на Майдані Незалежности знову вирувало народне віче. Двомісячна перерва не могла не позначитися на загальній атмосфері: мало хто з українців міг відповісти, котра Україна є реальнішою – та, що вже пережила Майдан, чи та, в якої Майдан все ще попереду.

Очевидність – двозначна: українська революція гідности і чести своїм жертовним радикалізмом змела з дороги кримінальний клан Віктора Януковича, але стара Україна присутня в новій майже у повному складі – за винятком хібащо декількох перших голів „реґіональної" гідри. Сама ж гідра – жива і гинути не має наміру. Ім'я її – нереформована система соціяльно-економічного і соціяльно-політичного життя суспільства. Система не лише як потворний бюрократичний спрут, ідеально пристосований для зловживання будь-яким законом і збагачення чиновників, але й як психологічний спадок, котрий діє в людях рефлексійно, як спосіб життя і виживання.

Тому з обранням нового президента відповідей не стало більше, ніж запитань. На які політичні, культурні і моральні сили повинен спертися Петро Порошенко, витягаючи Україну з трясовини проблем і небезпек? А вони стосуються не лише економіки, господарювання, бюджету, тяжкого питання енерґоносіїв, але й фундаментальної константи – шляху дальшого розвитку України. Чи це буде шлях національного відродження України, обраний Майданом, шлях, позначений смертю і безсмертям „Небесної сотні", чи під виглядом реформ душу нації знову будуть присипляти вороженьки і „добрії люди"?

Сумнівів більш ніж досить, тому це недільне віче – одне з найкритичніших. Зокрема промовці нелестиво відгукувалися про Віталія Кличка, котрий ще не встиг сісти в крісло київського міського голови, як уже йому стали заважати барикади і шини на Майдані. Багато докорів чулося на адресу голови Верховної Ради і виконуючого обов'зки Головнокомандуючого Збройними силами України Олександра Турчинова. Загальна думка віча: він не дав собі ради з жодною зі своїх владних функцій. Саме за ним тягнеться найтемніший політичний шлейф від ганебного, безопірного віддання Криму Росії. Тяжке враження справляє неспроможність О. Турчинова здіймати в парляменті хвилю обурення відверто антиукраїнською, зрадницькою діяльністю Партії Реґіонів і комуністів, хоч вже є неспростовні докази їхньої співпраці з сепаратистами на сході України.

Не тільки народ на вічі, але й найавторитетніші військові експерти вважають так звану „антитерористичну операцію" театральним спектаклем, імітацією боротьби з ворогом, котрий веде проти України вже відверту війну, а чинна влада в Києві веде себе так, мовби втілює на сході той самий кримський сценарій.

Одностайна думка віча: покищо влада не виконала жодної з умов революційного Майдану. Отже, ще не час розходитися…

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Приїдуть понад 20 провідників країн

КИЇВ. – 3 червня директор департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс повідомив, що 20 провідників країн світу підтвердили свою участь у інавґурації Петра Порошенка. Підтвердження ще надходять. Зокрема, приїдуть Президент Польщі Броніслав Коморовський, Президент Литви Даля Ґрібаускайте, Прем'єр-міністер Канади Стівен Гарпер, Віце-президент США Джо Байден, Міністер закордонних справ Швайцарії Дідьє Буркхальтер, Президент Европейської Ради Герман ван Ромпей, генеральний секретар Організації безпеки і співробітництва у Европі Ламберто Заньєр та інші. *(Інститут масової інформації)*

Золота стало більше

КИЇВ. – 3 червня Прем'єр-міністер Арсеній Яценюк повідомив, що Україні вдалося відновити співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями та іншими міжнародними партнерами і в складних економічних і політичних умовах збільшити міжнародні резерви до 18 млрд. дол. Міжнародні резерви України в січні-квітні впали на 30.3 відс. Міжнародний валютний фонд наприкінці квітня схвалив виділення Україні кредиту на 17.1 млрд. дол. Це відкрило для України допомогу інших міжнародних фінансових організацій. Зокрема, Україна залучила 1 млрд. дол. від продажу облігацій під ґарантії США, отримала 750 млн. дол. кредиту від Світового банку і 100 млн. евро допомоги Евросоюзу. *(Інститут масової інформації)*

Дали згоду на арешт Царьова

КИЇВ. – 3 червня Верховна Рада України дала згоду на притягнення до кримінальної відповідальности народного депутата Олега Царьова. За таке рішення проголосували 235 парляментарів. Після цього голова Верховної Ради Олександер Турчинов виніс на розгляд питання про згоду українського парляменту на затримання О. Царьова й обрання йому запобіжного заходу у вигляді утримання під вартою. Це рішення підтримали 226 депутатів. Органи прокуратури відкрили низку кримінальних проваджень стосовно О. Царьова за заклики до сепаратизму. *(Радіо „Свобода")*

Вбито понад 300 бойовиків

КИЇВ. – У різних районах Чечні (Росія) 1 червня поховані 43 бойовики, вбиті в ході бойових дій в Україні. В основному, це жителі Урус-Мартанівського, Гудермеського і Шалінського районів. Ще 32 чеченця вважаються „зниклими безвісти". Родичам похованих заборонили говорити про загибель своїх близьких. Чеченці належали до загонів „Схід" і „Захід" Головного розвідувального управління Росії. Загалом у складі російських банд в Донецькій та Луганській областях діють до 500 чеченців з військових і міліційних угрупувань, зформованих російськими окупантами в Чечні. Під час антитерористичної операції в Донецькій області знищено понад 300 бойовиків, внаслідок дій бойовиків загинула 181 особа (зокрема – 59 військових), ще 293 особи були поранені. *(Радіо „Свобода", „Українська правда")*

У Криму зростає криза

СИМФЕРОПІЛЬ. – У Криму всупереч гучним заявам російських засобів масової інформації про те, що „в Криму все йде навіть краще, ніж ми припускали", всі спостерігають зростаючі негаразди. Крим не забезпечили водою, що спричинило занепад сільського господарства і промисловости. Курортний сезон зірваний, постачання продуктами нижче необхідного мінімуму, мережа банків зруйнована, а нова будується надто повільно. За два місяці втратили працю понад 30 тис. осіб. Торговельні мережі йдуть з ринку. Півострів не забезпечується ліками. Уряд Криму спробував позбутися гривні, але це тільки зруйнувало фінансову систему – рубль виявився ще менш стійким, і тільки в травні ціни зросли вдвічі, що викликає обурення населення. (*Пошукова система новин „Redtram International"*)

Місто відвідали учні зі сходу

Євген Цимбалюк

ДУБНО, Рівненська область. – Ініціятива акції „Схід та захід разом" належить педагогічній громаді району, а її безпосереднім вислідом стало відвідання Волині учнями та вчителями з Томаківського району Дніпропетровської области.

Начальник відділу освіти районної адміністрації Галина Вознюк розповіла, що з Іваннівської школи надійшла думка запросити школярів з східних областей України для ознайомлення з способом життя, традиціями, суспільними та духовними поглядами місцевих українців.

Гості з Дніпропетровщини поріднилися з Дубном. (Фото: Євген Цимбалюк)

Вислали запрошення в Донецьку, Луганську, Дніпропетровську області. Від перших двох надійшла відмова через складну обстановку у цих краях. А з Дніпропетровська прибула делеґація в складі 20 учнів, двох педагогів та представника батьківського комітету з Преображенківської, Зорянської та Михайлівської шкіл Томаківського району.

Відвідини тривали 11-14 травня. На прибулих, котрі розмістилися в мешканців села Іванння, чекала насичена програма – знайомство з містом Дубно, краєзнавчі екскурсії, відвідування Козацького редуту, проведення квесту „Козацькі забави". А на прохання гостей – ще й екскурсія до Львова.

Гості були приємно вражені розвитком учнівського самоврядування у школах району, відродженням національних традицій, озелененням навчальних закладів, наявністю в районі понад 30 церков, тоді як в Томаківському районі є одна, в районному центрі.

Біля однієї з шкіл Томаківського району пропали зелені берізки. Аби виправити ситуацію, дубенчани пообіцяли гостям саджанці дубів як символів міста. У середині травня дуби висаджувати уже пізно, тому їх повезуть восени.

Загинув генерал Сергій Кульчицький

ЛЬВІВ. – 31 травня на полі почесних поховань Личаківського цвинтаря, поруч з чотирма загиблими майданівцями, поховали начальника Управління бойової та спеціяльної підготовки Національної ґвардії України генерал-майора Сергія Кульчицького. В останню путь його провели рідні та друзі, бійці Національної ґвардії, правоохоронці.

Генерал С. Кульчицький разом з іншими 11 військовими загинув 29 травня поблизу міста Слов'янська у Донецькій области, у районі, де проводиться антитерористична операція. З гелікоптера було вивантажено продукти і висадилась зміна на блокпост, але як тільки він піднявся у небо, то потрапив під обстріл терористів.

Генерал-майор С. Кульчицький народився у родині військових у 1963 році в Німеччині. Він працював у Львові у військовій частині, був заступником начальника управління Західного територіяльного командування внутрішніх військ, навчав майданівців, які прийшли служити у перший ґвардійський батальйон.

„У Національній ґвардії 29 травня загинули вісім осіб. Це – герої. Генерал Кульчицький відповідав за підготовку особового складу, вчив людей і з ними воював. Він вчив не у кабінетах, а на полі бою", – сказав командувач Національної ґвардії Степан Полторак. *(Радіо „Свобода")*

* * *

До „Свободи" надіслав слово про генерала Сергія Кульчицького проректор Національного університету „Острозька академія" Петро Кралюк:

Про генерала-майора Сергія Кульчицького я дізнався уже після загибелі цього героя під Слов'янськом. Бачив його фотографію, читав про нього відгуки. Про нього згадують, що він, як правило, був поряд з бійцями, жив з ними в наметі, їв просту солдатську їжу, яку часто сам готував. Їздив і літав туди, де були його бійці. Був суворим, але людяним. С. Кульчицький закінчив Усурійське суворовське училище, потім – Далекосхідне загальновійськове училище. Вісім років служив у важких умовах Заполяр'я, але як тільки Україна стала незалежною, повернувся на батьківщину своїх предків, служив у її армії.

Кульчицькі – старовинний шляхетський рід. Їхнє родове село Кульчиці на Самбірщині відоме ще з XIII ст. Село, до речі, ділилося на Кульчиці Шляхетські й Кульчиці Рустикальні, тобто сільські. Саме з Кульчиць походив один з найкращих українських полководців Петро Конашевич-Сагайдачний. Рід Кульчицьких розрісся, доля порозкидала представників цього роду по різних краях. Серед Кульчицьких були відомі вчені, філософи, письменники. Але передусім вони прославилися своїми воїнами. Певно, найбільш знаний серед Кульчицьких-вояків – Юрій-Франц, герой Віденської битви 1683 року. Саме завдяки його діям вдалося зняти облогу турецького війська з столиці Австрії. Австрійці по праву вважають його національним героєм. До того ж він навчив віденців, а потім інших европейців вживати каву. Саме у Відні він відкрив першу в Европі кав'ярню, потім частував кавою львів'ян.

Під час Другої світової війни поет-воїн Михайло Кульчицький загинув у битві під Сталінґрадом, Володимир Кульчицький був убитий 18 лютого цього року на Евромайдані у Києві. Цей список Кульчицьких можна продовжувати і в цьому списку генерал С. Кульчицький буде на одному з перших місць.

Так, загинув він далеко від родинного гнізда своїх предків – на Донбасі. Але мимоволі напрошується паралель. Як його далекий предок оборонив Відень від турецьких військ, так і генерал С. Кульчицький обороняв під Слов'янськом Україну, зрештою, і Европу, від новітньої „східньої орди". І під Віднем у 1683 році, як і зараз під Слов'янськом, відбувається не просто битва. Це, за великим рахунком, війна цивілізацій. Цивілізації европейської і цивілізації азійської. На жаль, у цій війні генерал С. Кульчицький загинув. Але пам'ять про нього буде збережена.

Похорон генерала Сергія Кульчицького у Львові. (Фото: Роман Балук)

День перепоховання Тараса Шевченка відзначили в Каневі

Олександер Вівчарик

КАНІВ, Черкаська область. – День повернення Тараса Шевченка в Україну став Днем українського духу. В СРСР відзначати 22 травня заборонялися під страхом позбавлення праці, або й ув’язнення. Та українці йшли до Канева. Цього року вони прийшли урочистою ходою. Прапорами, квітами і вишиванками вигравала могила. Підніжжя гори розквітло виробами народних майстрів і вишиванками.

„Тарас Шевченко завжди пробуджував волю до боротьби, з його словом виходили люди на Майдан і гинули за Україну, – сказав голова Черкаської обласної адміністрації Юрій Ткаченко. – Тільки він може нас об’єднати!“.

Промовляли голова обласної ради Валентина Коваленко, перший космонавт незалежної України Леонід Каденюк, який передав у дар музею „Кобзар“ Т. Шевченка, що був з ним у космосі. Міністер культури України Євген Нищук нагородив переможців Всеукраїнського конкурсу учнівської творчости „Об’єднаймося ж, брати мої“. Він зачитав привітання виконувача обов’язків президента України і голови Верховної Ради Олександра Турчинова та Прем’єр-міністра Арсенія Яценюка.

Люди вклонилися Олексі Гірнику, що спалив себе за Україну. Пам’ятний знак йому розташований неподалік могили Т. Шевченка.

Вершиною вшанування на Чернечій горі став виступ зведеного хору, який об’єднав найкращі хори України. Диригував Герой України, академік Анатолій Авдієвський. Потім свято перейшло до Дніпра, до сцени, з якої співала Народна артистка України Ніна Матвієнко, інші українські виконавці.

На могилі Тараса Шевченка в Каневі.

Урочиста хода до Тараса Шевченка. (Фото: Олександер Вівчарик)

Свято відбулося в Пересопниці

Інна Нагорна

ПЕРЕСОПНИЦЯ, Рівненська область. – 22 травня, в день перепоховання Тараса Шевченка в Україні, біля пам’ятника „Пересопницькому Євангелію“ відбулося свято української мови, культури та духовности. Розпочалося воно хресною ходою від Свято-Миколаївського храму до центру села. Біля пам’ятника було оголошено, що ухвалою Синоду Української Православної Церкви Київського патріярхату у Пересопниці відновлюється діяльність чоловічого монастиря Різдва Пречистої Богородиці, в якому у 1561 році було завершено написання „Пересопницького Євангелія“. Новину було сприйнято загальними оплесками.

На святі вшанували переможців обласного літературного конкурсу серед школярів Рівненщини „Перло многоцінне“. Переможцям було вручено випуск літературного альманаху „Проріст“, де опубліковано їхні твори. Альманах урочисто вручали члени правління обласного об’єднання „Просвіти“ ім. Т. Шевченка Наталія Савчук та Євген Шморгун.

Письменник-радіожурналіст Микола Береза вручив дипломи та цінні подарунки переможцям радіовікторини „Волинськими шляхами Кобзаря“, що її до 200-річчя Т. Шевченка проводила Рівненська державна телерадіокомпанія спільно з обласними письменницькою та просвітянською організаціями.

Учасники свята ознайомилися з експозицією музею „Пересопницького Євангелія“, з виставкою книг з серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному“, більшість яких видано в Україні вперше.

Священики Волині вітають гостей Пересопниці зі святом. (Фото: Інна Нагорна)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Знищили літака та гармату

ДОНЕЦЬК. – 28 травня збитий у зоні антитерористичної операції безпілотний літак, який використовує Міністерство оборони Росії як літак-розвідник, спроможний створювати мапи місцевости та керувати ходом бою. Це апарат „Орлан-10“ російського виробництва з парашутною системою приземлення. Безпілотний літальний апарат кружляв над позиціями українських військових у Донецькій області. 30 травня знищено самохідну артилерійську установку „Нона“, яку використовували терористи, обстрілюючи житлові квартали. Гармата переміщалася містом і відкривала вогонь з різних його районів. Коли артустановка бойовиків прибула в промислову зону міста, на керамічний завод, по цьому району військо завдало гарматного обстрілу, у висліді якого „Нону“ було знищено. 2С9 „Нона-С“ – радянська 120-міліметрова авіодесантна самохідна гармата, створена у Пермі на базі плаваючого гусеничного бронетранспортера. *(Радіо „Свобода“, Прес-центр Служби безпеки України)*

Діти слухають рідну мову

ЖИТОМИР. – 31 травня громадська організація „Нова сила“ до Дня захисту дітей зорганізувала у кінотеатрі „Україна“ безкоштовний перегляд мультиплікаційного фільму „Оллі та скарби піратів“ . Нагадаємо, це не вперше активісти „Нової сили“ влаштовують подібні мистецькі акції для молодших поколінь. Голова „Нової сили“ Костянтин Суський вважає, що необхідно приділяти максимальну увагу до дітей та середовища, у якому вони виховуються. „Важливо, що персонажі з великого екрану спілкуються українською мовою, що також є принциповим для зростання патріотично налаштованого суспільства“, – сказав К. Суський. *(Громадська організація „Нова сила“)*

Не буде мови батьків

СИМФЕРОПІЛЬ. – 30 травня шкільне щорічне свято „Останній дзвінок“ у Криму проходило під російськими прапором та гимном. Стало відомо, що єдина українська гімназія в Криму змінить свій статус та стане російськомовною, попри попередні обіцянки „влади“ зберегти унікальний навчальний заклад. Кримськотатарські школи позбавлять статусу національних, а викладання кримськотатарською мовою триватиме лише до дев’ятої кляси. Згідно з новими вимогами з шкільної програми вилучать викладання української мови. Меджліс кримськотатарського народу 29 травня ухвалив рішення про забезпечення прав кримських татар на користування, спілкування, виховання і навчання кримськотатарською мовою, згідно з яким місцевим меджлісам доручається організувати широку інформаційно-роз’яснювальну роботу серед кримських татар щодо їхніх прав на користування своєю мовою. *(Радіо „Свобода“)*

Російські козаки розгромили храм

ПЕРЕВАЛЬНЕ, Крим. – 1 червня, вранці, до храму Покрова Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви Київського патріярхату, виламавши двері, вдерлася група озброєних російських козаків. Нападники потрощили внутрішнє облаштування церкви, не допустили настоятеля протоєрея Івана Катькала до звершення служби. На захист свого пастиря виступили парафіяни, які також постраждали від побиття, зокрема вагітна дружина та дочка о. Івана, хвора на церебральний параліч. Через три години прибули російські поліцейські, які стали на сторону нападаючих і заявили, що Київський патріярхат веде „антиросійську діяльність“. Напередодні до о. І. Катькала приїздив священик Московського патріярхату і вимагав добровільно „звільнити“ храм, заявивши: „Це твої останні дні в Криму“. Митрополит Переяслав-Хмельницький та Вишневський Української Православної Церкви (Московського патріярхату) Олександер (Драбинко) 3 червня вибачився за події у Перевальному і наголосив, що захоплення російськими козаками храму може негативно позначитися на міжконфесійному мирі в Україні. *(Прес-центр Київської патріярхії, Інститут масової інформації)*

АМЕРИКА І СВІТ

Росія мріє про наддержаву

АСТАНА. – 29 травня у столиці Казахстану було офіційно створено очолений Москвою Евразійський економічний союз (ЕАЕС), який має намір конкурувати з Европейським союзом. На думку більшости авторитетних міжнародних експертів, Росія втілює ідею такого союзу з трьох основних причин. По-перше, Президент Володимир Путін хотів створити власний економічний полюс, завдяки якому Росія піднялася б до статусу таких світових торговельних держав, як Европейський союз, Китай і США. По-друге, цей союз покликаний зберегти вплив Москви на економічний розвиток її колишніх республік, особливо у Середній Азії, до того, як вони почали б дивитися в інший бік – наприклад, на Китай. По-третє, В. Путін почав розглядати Евразійський союз як майже фізичне втілення його ідеології, згідно з якою Росія і її сателіти є „анти-Заходом", бастіоном більш консервативних, традиційних і релігійних цінностей. Реаґуючи на створення ЕАЕС, Еврокомісар з питань розширення Евросоюзу та европейської політики Штефан Фюле висловився за прийняття України, Молдови і Грузії у дальшій перспективі до Европейського союзу на правах повноцінного членства. „Якщо ми серйозно хочемо трансформувати держави Східньої Европи, ми зобов'язані скористатися найпотужнішим інструментом, наявним у нашому розпорядженні – розширенням", - заявив Ш. Фюле. *(Радіо „Свобода")*

Карні йде з Білого Дому

ВАШІНҐТОН. – Прес-секретар Білого Дому Джей Карні незабаром залишить свою посаду. Про це повідомив Президент США Барак Обама 30 травня на щоденній зустрічі з журналістами, яку протягом останніх років проводив Дж. Карні. „Сьогодні бронежилет офіційно переданий новому поколінню", – сказав Б. Обама. Він назвав Дж. Карні одним зі своїх найближчих соратників і друзів в Білому Домі – Дж. Карні працював у команді Президента Б. Обами з першого дня його першої президентської каденції. Обов'язки Дж. Карні як представника Білого Дому покищо буде виконувати його заступник Джош Ернест. *(Радіо „Свобода")*

Молдова хоче в НАТО

БРЮСЕЛЬ. — Заступник Посла Молдови при НАТО Андрій Драганча заявив в інтерв'ю для радіо станції „Europa Libera" про готовність Молдови стати „найкращим партнером для НАТО". Він зазначив, що „є широка сфера співпраці, де Молдова могла б відзначитися". За його словами, питання про приєднання Молдови до НАТО буде розглянуто через кілька років. У квітні президент Молдови Микола Тімофті заявив, що членство Молдови в НАТО істотно зміцнило б безпеку країни. „Якби це залежало від мене і моє рішення було б остаточним, я б голосував за вступ країни в НАТО", – сказав М. Тімофті. Пізніше заступник Генерального секретаря НАТО Олександер Вершбоу повідомив, що НАТО розширить свою допомогу для армії Молдови „в рамках науково-технічного співробітництва в ім'я миру і безпеки та зміцнення цілісности". *(„Голос Америки")*

В Сеулі – зміни в уряді

СЕУЛ. – Президент Південної Кореї Пак Кин Хе 31 травня звільнила з посади Міністра оборони країни Кім Ґван Чжина і призначила його своїм радником з питань національної безпеки. Новим очільником Міністерства оборони став колишній голова Об'єднаного комітету начальників штабів Ган Мин Ку. Десять днів перед тим подав у відставку начальник управління національної безпеки при президенті Ким Чжан Су. Він став об'єктом суспільного обурення, коли заявив, що його апарат не відповідає за аварійні ситуації, і зняв з себе відповідальність за загибель парому „Севоль". Судно з 476 пасажирами затонуло 16 квітня. Всім членам залоги пощастило врятуватися, однак, їх відразу заарештували. Капітана парому і трьох його помічників звинувачують у вбивстві людей. *(„Кореспондент")*

Заяви громадських об'єднань

26-28 травня „Свобода" отримала заяви Світового Конґресу Українців (СКУ) і Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) з приводу подій в Україні, уривки з яких вміщено нижче.

СКУ

Світовий Конґрес Українців закликає світове бізнесове співтовариство підтримати міжнародне засудження зухвалої аґресії Росії проти України на порушення норм міжнародного права, у тому числі й Хартії ООН, утримавшись від бізнесових подорожей до Росії, зокрема від участи у всіх міжнародних конференціях і публічних виступах...

Ми закликаємо світове бізнесове співтовариство застосовувати економічний тиск на Росію з метою деескаляції кризи в Україні та забезпечення миру і стабільности.

СКУ

28 травня президент СКУ Євген Чолій надіслав листа президентові Міжнародної федерації футбольних асоціяцій (ФІФА) Йозефові Блатеру з закликом відкликати привілей для Росії на проведення у 2018 році Чемпіонату світу з футболу (…).

Відверта неповага Президента Росії Володимира Путіна до міжнародного права, включаючи Хартію ООН, та його повна зневага до закликів міжнародної спільноти припинити аґресію Росії, порушують принципи ФІФА і цілком підривають дух спорту. СКУ закликає ФІФА долучитися своїм голосом до міжнародної спільноти в засудженні дій Росії.

УККА

Місія міжнародних спостерігачів на виборах від Українського Конґресового Комітету Америки (…) підтверджує, що вибори 25 травня відповідали міжнародним стандартам вільних і справедливих виборів та відображають волевиявлення українського народу.

Незважаючи на незначні та нечисленні порушення, в тому числі наявність реклями в день виборів, випадки неточностей у списках виборців на кількох виборчих дільницях та нарікання виборців у зв'язку з довгими черґами в Києві, 222 офіційних спостерігачі від УККА, які відвідали понад 600 виборчих дільниць, звітували, що виборчий процес пройшов вільно, прозоро та згідно з чинним законодавством і відповідно з демократичними стандартами.

УККА засуджує жорстокі радянські методи, що були застосовані озброєними сепаратистами, яких підтримує Росія, використані для зриву виборів на сході України (…). Ми висловлюємо свою підтримку тисячі українських громадян з Криму, в тому числі серед кримськотатарської громади, які ризикували власною безпекою, аби подолати велику відстань, щоб віддати свій голос. УККА також відзначає зусилля українського уряду і Центральної виборчої комісії, які доклали багато зусиль для того, аби вибори відбулися (…).

Православні єпископи вітають волевиявлення українського народу

26 травня до „Свободи" надійшла копія привітання, яке надіслала Постійна конференція українських православних єпископів поза межами України з приводу президентських виборів в Україні. Текст листа вміщено нижче.

Всечесному духовенству, преподобному чернецтву і всім вірним, братам і сестрам

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Постійна конференція українських православних єпископів поза межами України вітає демократичне волевиявлення українського народу на президентських виборах в Україні 25 травня. Надзвичайно велика участь громадян у виборах вказує на велике бажання українців досягнути гідности, єдности й поваги до людських прав, які вони здобули з великими людськими жертвами протягом останніх місяців. Делегації міжнародних спостерігачів та інші організації моніторинґу повідомили, що вибори відбулися згідно демократичних норм і відповідно до міжнародних стандартів, незважаючи на спроби зривати цей процес на тлі анексії Криму і тероризму у східній Україні.

Ми палко молимося, щоб ці вибори стали першим кроком до мирного вирішення економічної кризи, здолання громадського неспокою і припинення збройних конфліктів. Ми і надалі підтримуємо позитивні зміни, націлені на розбудову демократичного суспільства на базі традиційних християнських цінностей. Ми також підтримуємо зусилля демократичних держав і міжнародних організацій щодо співпраці з українським урядом, щоб допомогти встановити економічну і політичну стабільність, а також донести гуманітарну допомогу.

Наші брати і сестри у Христі в нашій духовній батьківщині Україні ще потребують наших молитов. Постійна конференція закликає всіх наших вірних продовжувати молитися за майбутнє українського народу і за упокій душ тих, які загинули, захищаючи свою батьківщину. Ми щиро дякуємо нашому Милосердному Богові, що почув наші молитви за спасіння нашої духовної батьківщини в цей критичний час. Молимося за мир, за захист від ворогів і за єдність українського народу, щоб Господь надав мудрість і провидіння тим, які керують Україною в цей відповідальний час.

Одночасно до „Свободи" надійшла копія вітання новообраному Президентові України Петрові Порошенкові від Митрополита Української Православної Церкви США Антонія і Єпископа цієї Церкви Даниїла.

Випущено монету на честь Евромайдану

КИЇВ. – 27 травня українські патріоти та ювеліри представили пам'ятну монету Евромайдану та єдности України. Монета – ручної роботи, виготовлена обмеженим накладом з нікелю (350 монет), срібла (100 монет), срібла з позолотою (50 монет) та золота (виготовляється на замовлення).

На аверсі зображено людей на Евромайдані, ореол Святої Софії Київської та напис „Серце світу". адже за Україною стежив весь світ, бажаючи нам підтримки, миру та перемоги.

На реверсі зображена мапа „Єдина країна", відмічено географічний центр Европи поблизу Рахова, Закарпаття, зазначені роки революції та викарбувана ст. 5 Конституції України.

Частину грошей від продажу буде передано в управління благодійного фонду, що опікується родинами загиблих.

НА ТЕМУ ДНЯ

Битва за Україну

Тимоті Снайдер

(Закінчення з попереднього числа)

На тлі злиття пізнього сталінізму з певним різновидом російського націоналізму Сталінова ідея про Велику Вітчизняну війну мала дві мети: зафіксувати початок дій на 1941-му, а не на 1939 році, аби витерти з пам'яті нацистсько-радянський альянс, а також зробити центром подій Росію, хоча Україна значно більшою мірою була в центрі війни, а її головними жертвами стали евреї.

Але на сьогоднішню політику пам'яті набагато більший вплив справила пропаґанда 1970-их, ніж власне досвід війни. Нинішнє покоління російських політиків – діти сімдесятих, а тому брежнєвського культу війни.

За часів Леоніда Брежнєва війна стала більш спрощено російською – без українців чи евреїв. Евреї зазнали більше страждань, аніж будь-який інший народ у Совєтському Союзі, але Голокост залишався поза головною течією совєтської історії. Натомість його наголошували у тій частині совєтської пропаґанди, яку було звернено до Заходу, і в ній провину за страждання евреїв покладали на українців та інших націоналістів – людей, що мешкали на територіях, які Сталін завоював під час війни як Гітлерів союзник 1939 року, та людей, які чинили спротив совєтській владі, коли вона повернулася 1945 року.

Це традиція, до якої російські пропаґандисти звернулися у нинішній українській кризі: повна байдужість до Голокосту, окрім його значення як політичного ресурсу, корисного для маніпулювання людьми на Заході.

Найбільша загроза окремішній українській ідентичності походить, найвірогідніше, від брежнєвського періоду. Замість підкоряти Україну голодом або звинувачувати українців у війні, політика Л. Брежнєва полягала у поглинанні українських освічених кляс радянською гуманітарною та технічною інтеліґенціями.

Як наслідок, українську мову вичавили зі шкіл і особливо зі сфери вищої освіти. Українців, які наполягали на дотриманні прав людини, далі карали у в'язницях або в огидних психіятричних лікарнях.

У цій атмосфері українські патріоти й навіть українські націоналісти прийняли лінію громадянського розуміння української ідентичности, применшуючи значення давніх арґументів про родовід та історію на користь прагматичнішого підходу до спільних політичних інтересів.

У грудні 1991 року понад 90 відс. мешканців совєтської України проголосували за незалежність (у тому числі більшість у всіх реґіонах України). Росія та Україна відтак пішли кожна своїм окремим шляхом.

Приватизація та беззаконня призвели до олігархії в обох країнах. У Росії олігархів упокорила централізована держава, тоді як в Україні вони утворили власний дивний різновид плюралізму. До недавнього часу всі президенти України коливалися між Сходом та Заходом у своїй зовнішній політиці, а також між різними олігархічними кланами в питанні їхньої внутрішньої лояльности.

Що було незвичного у Вікторові Януковичеві, обраному 2010 року, це те, що він спробував покласти край будь-якому плюралізмові.

У внутрішній політиці він породив підробну демократію, в якій його улюбленим опонентом була крайньо права партія „Свобода". Зробивши це, він створив ситуацію, в якій міг виграти вибори і сказати закордонним спостерігачам, що він принаймні кращий за націоналістичну альтернативу.

У зовнішній політиці ситуація підштовхувала його до путінської Росії – не так тому, що він цього бажав, як тому, що його клептократична корумпованість зайшла настільки далеко, що серйозна економічна співпраця з Европейським союзом поставила би перед його економічною владою суто юридичні виклики.

Схоже, В. Янукович украв з державної скарбниці стільки, що сама держава 2013 року опинилася на порозі банкрутства, і це теж зробило його вразливим перед Росією. Москва була готова заплющити очі на В. Януковичів спосіб урядування і дати в борг гроші, необхідні для здійснення термінових платежів, ціною політичних поступок.

2013 року хитатися між Росією та Заходом уже було неможливо. На той момент Москва більше не представляла просто Російську державу з інтересами, що їх більш-менш можна було обрахувати, а презентувала маштабнішу візію евразійської інтеґрації.

Евразійський проєкт мав дві частини: створення блоку Росії, України, Білорусі та Казахстану, в якому діяв би режим вільної торгівлі, та знищення Европейського союзу через підтримку европейських ультраправих.

Володимира Путінова мета була і є надзвичайно простою. Його режим залежить від продажу вуглеводнів, які трубами потрапляють до Европи. Спільна Европа може запровадити дієву політику енерґетичної незалежности під тиском чи російської непередбачуваности, чи ґльобального потепління, а чи обох й другого. Але Европа, що розпалася б, надалі була би залежною від російських вуглеводнів.

Щойно було зформульовано ці далекосяжні амбіції, погордлива евразійська постава розсипалася на друзки, зіткнувшись з реальністю українського суспільства.

Наприкінці 2013-го та на початку 2014 року спроба привести Україну в евразійську орбіту спродукувала прямо протилежний результат. Спершу Росія публічно відмовила В. Януковича підписувати торгівельну угоду з Европейським союзом. Це спричинило протести в Україні. Тоді Росія запропонувала великий кредит і привабливі ціни на газ в обмін за придушення протестів.

Суворі закони в російському стилі, що їх було запроваджено в січні, перетворили протести на масовий рух. Мільйони людей, що приєдналися до мирних протестів, раптово було обернено на злочинців, і деякі з них почали захищатися від міліції.

Нарешті Росія виразно дала зрозуміти, що В. Янукович мусить звільнити Київ від протестувальників, якщо хоче отримати від неї гроші. Після цього відбулася лютнева снайперська бійня, що дала революціонерам явну моральну та політичну перемогу і змусила В. Януковича втікати до Росії.

Спроба створити проросійську диктатуру в Україні призвела до протилежного результату: повернення парляментського управління, оголошення президентських виборів і здійснення зовнішньої політики, орієнтованої на Европу.

Це зробило революцію в Україні не лише катастрофою для зовнішньої політики Росії, а й викликом режиму В. Путіна у нього вдома.

Слабкість В. Путінової політики полягає в тому, що вона не може врахувати дії вільних людей, які вдаються до самоорганізації у відповідь на непередбачувані історичні події.

Російська пропаґанда виставила українську революцію як нацистський переворот і звинуватила европейців у підтримуванні цих нібито нацистів. Ця версія – хоч вона й сміховинна – є значно зручнішою для ментального світу, в якому живе В. Путін, бо прибирає з поля зору фіяско його власної зовнішньої політики в Україні та заміщає спонтанні дії українців закордонною змовою.

Повзуче російське вторгнення у Крим, Донецьк та Луганськ є прямим викликом безпековому порядку Европи, а також українській державі. Воно в жоден спосіб не пов'язане з волею народу або захистом прав – навіть кримські опитування ніколи не фіксували прихильність більшости до приєднання до Росії, а російськомовні громадяни України значно вільніші, ніж російськомовні громадяни Росії.

Російську анексію, що характерно, було здійснено з допомогою екстремістських союзників Путіна з усієї Европи. Жодна поважна організація не стала би спостерігачем у фарсі, в якому 97 відс. кримців нібито проголосували за те, аби їх анексували. Але строката делеґація правих популістів, неонацистів і членів німецької партії „Die Linke" („Ліва партія") радо приїхали й підписалися під результатом.

Німецька група, яка поїхала до Криму, складалася із чотирьох членів „Die Linke" та одного члена „Neue Rechte" („Нова правиця"). Це дуже про-

(Закінчення на стор. 14)

АМЕРИКА І СВІТ

Анексований Крим – збитковий

КИЇВ. – Посол США в Україні Джефрі Пает заявив 31 травня, що американська компанія „ExxonMobil", яка виграла тендер на освоєння Скитської ділянки на українському шельфі Чорного моря, відмовилася від плянів видобувати газ через російську анексію півострова. На запитання, які перспективи видобутку на чорноморському шельфі біля берегів Криму, Дж. Пает відповів: „Нульові. Сполучені Штати не визнають законною анексію Криму. Через незаконність російського статусу в Криму, я думаю, ви навряд чи побачите будь-де на півострові якісь міжнародні компанії. Через російське вторгнення економіка Криму зазнає величезних збитків. Ви вже бачите це, наприклад, у галузі туризму. Я думаю, це проявиться і в сфері інвестицій". Переможцями конкурсу на освоєння Скитської ділянки став консорціюм на чолі з американською „ExxonMobil" (40 відс, оператор), „Shell" (35 відс), австрійської „OMV" в особі румунської „дочки" „Petrom" (15 відс.) та Національна акціонерна компанія „Надра України" (10 відс). Площа Скитської ділянки становить 16,698 тис. кв. кілометрів, її територія межує з островом Зміїний. Раніше сумарні інвестиції у Скитську ділянку оцінювалися у 10-12 млрд. дол., щорічний обсяг видобутку природного газу мав становити 3-4 млрд. куб. метрів. *(„Дзеркало тижня")*

Англія має свій погляд на Евросоюз

ЛОНДОН. – Прем'єр-міністер Дейвид Кемерон остеріг, що не зможе ґарантувати подальше членство Великобританії в Европейському союзі, якщо керівником Европейської комісії буде обрано колишнього прем'єра Люксембургу Жана-Клода Юнкера. На переконання Д. Кемерона, політик „з 1980-их років нездатний вирішувати проблеми завтрашнього дня". Британський прем'єр побоюється, що обрання Ж.-К. Юнкера не сприятиме його плянам вибудування нових взамин між Великобританією й Европейським союзом. Керівники країн-членів ЕС обирають кандидатуру керівника Европейської комісії, після чого необхідне схвалення Европарляментом. Европейська народна партія, здобувши більшість мандатів на недавніх виборах, висунула на цей пост колишнього прем'єра Люксембурґу. Покищо Еврокомісію очолює Жозе Мануель Баррозу. Д. Кемерон пообіцяв виборцям, що перегляне умови членства Британії в Евросоюзі, а в разі перемоги консерваторів на виборах в 2015 році проведе до 2017 року референдум щодо того, чи треба Англії залишатися в Европейському союзі. *(„Кореспондент")*

Франція озброює Росію

ВАШІНҐТОН. – Група американських законодавців закликала Францію скасувати продаж двох модерних військових літаконосців Росії, запропонувавши, щоб їх купило чи взяло в лізинґ НАТО. „Такий крок дуже чітко дасть зрозуміти Президентові Росії Володимирові Путінові, що союзники по НАТО не збираються терпіти його нерозсудливі кроки чи створювати для Росії нові можливості", – йдеться в листі, адресованому Генеральному секретареві НАТО Андерсові Фоґ Расмусенові. Вашінґтон закликає Париж переглянути питання про постачання високотехнологічного військового обладнання Москві після дій Росії в Україні та анексії Криму у березні цього року. Закупівля кораблів НАТО підвищила б потенціял Альянсу на тлі зменшення оборонних витрат багатьма державами-членами, а також додали б впевнености партнерам НАТО в Центральній і Східній Европі, відзначають законодавці США. Серед авторів листа – провідний демократ у комітеті Палати представників з міжнародних справ Еліот Енґель, голова делеґації США у Парляментській асамблеї НАТО Майкл Тернер та конґресмен-демократ у підкомітеті Палати представників з питань Европи Віліям Кітінґ. Тим часом Франція заявила, що має намір довести операцію з Росією до кінця, оскільки її скасування більше нашкодить Парижеві, ніж Москві. Завдяки контракту вартістю 1.66 млрд. дол., що передбачає можливість закупівлі ще двох сучасних кораблів, в країні було створено близько тисячі робочих місць. *(„Голос Америки")*

Україна вчиться воювати

Українці здавна були надто миролюбні. У 1917 році вони чекали федеративних настроїв Росії і на 70 років потрапили у колоніяльну залежність від неї. У 1991 році Україна слухняно віддала Росії стратегічну зброю. Цього року українське військо безпорадно спостерігало за появою в Криму „зелених чоловічків" з Росії і не наважилося скинути їх у море. Тепер на сході України розпочали війну прибулі з Криму та Росії диверсанти та найманці. Не відразу вони відчули збройний опір. Численними жертвами заплатила Україна за зволікання з антитерористичною акцією.

Є кілька вагомих причин перших невдач. Українська армія не навчила своїх вояків головного – воювати. Таку думку висловив активіст і блоґер Курс Оберст у своєму фейсбуці. „Армія, яка 23 роки вчилася лише будувати палаци для дядьків з великими зірками, тепер під час війни має своєю кров'ю здобувати воєнний досвід. Ніхто їх не навчив, що при пересуванні по ворожій території треба виставляти стежі на найбільш ймовірних місцях засідки", – написав він.

Друга причина: перевага терористів в озброєнні та матеріяльному забезпеченні. Прозорі кордони України надають Росії можливість поставляти бойовикам усе необхідне, поповнювати загони найманців. У Верховній Раді України народний депутат Олександер Мирний заявив, що українському війську бракує елементарних речей – бронежилетів, шоломів та бойового спорядження, не проводиться ротація – вояки виснажені морально та фізично. Немає навіть нормальних побутових умов – люди сплять просто на підлозі.

Третя причина – психологічна: молодим воякам важко вбивати недругів, яких ще вчора вони вважали друзями, які належать до того ж племені, що й вони. Жорстокість і підступність терористів, втрати у власних лавах підвищують бойовий дух війська, але на нього неґативно впливають численні зради та підкуп, з якими мала б вести рішучу боротьбу своя влада.

Впродовж останніх днів визначилися позитивні зміни у неоголошеній війні на сході України. Президент України Петро Порошенко вже 26 травня заявив, що антитерористична операція буде рішучою і короткою. Це підтверджено подіями у донецькому реґіоні. Українські вояки навчилися стріляти на ураження. У боях за Лисичанськ та Рубіжне так звана „Армія Юґо-Востока" зазнала численних втрат. Керівник Центру військово-політичних досліджень Дмитро Тимчук сповістив, що у бою за летовище Донецька 26 травня був вбитий інструктор Центру спеціяльного призначення Федеральної служби безпеки Росії Сергій Жданович, один з найбільш небезпечних терористів „Донецької народної республіки". 19 травня він нелеґально перейшов кордон України. Морг Слав'янска заповнений трупами убитих терористів.

Добре озброєний ворог ще чинить відчайдушний опір. Є втрати у війську України. Але щодня зростає досвід і рішучість вояків, зростає прихильність до українського війська місцевого населення, надходить допомога з усіх теренів держави. Україна успішно вчиться воювати.

ІСТОРІЯ

Російське військо господарювало у Лаврі

Левко Хмельковський

Найбільша земляна фортеця Европи та друга за величиною в світі – це Київська фортеця. До її складу входить Києво-Печерська лавра. При будівництві фортеці довелося відселяти усіх мешканців Печерська. У 1830-1850-их роках Київ став найбільш укріпленим великим містом Російської імперії. Але будова фортеці почалася ще раніше, коли постала загроза війни з Францією.

У квітні 1810 року було ухвалено плян будівництва на підступах до Лаври низки укріплень – на Звіринецькій горі, Васильківському шляху, два форти для захисту Подолу. У січні 1811 року великі зміни сталися у житті Києво-Печерської лаври: за наказом царя Олександра І усіх ченців було наказано виселити, а замість них до Лаври ввести військо – 17 піших батальйонів, 16 кінних ескадронів, батальйон саперів, разом 20 тис. осіб. З ними були 333 гармати, 20 тис. пудів пороху, 2 млн. набоїв.

Військо виконувало наказ про підготування укріплень до можливого наступу на Київ французької армії Наполеона. Війна ще не розпочалася, але до неї готувалися. Наполеон очікував, що Росія розпочне завоювання Европи і вирішив випередити її несподіваним нападом 24 червня 1812 року. Але ще в липні 1811 року за участи французьких аґентів на київському Подолі сталася велика пожежа, яка поглинула 2,000 будівель.

Готуючись до війни, генерали облічили плян облоги Лаври ворогом на 38 днів при обороні її залогою у 50 тис. осіб і 300 гармат. До осені 1811 року фортеця була у повній бойовій готовності. Кам'яний арсенал мав служити для розміщення запасів, у печерах мав розміститися генералітет і штаби, в житлових будівлях – шпиталі для поранених.

Коли почалася війна і французи рушили у наступ від Смоленська, у Києві почали будувати нові укріплення, зокрема на лівому березі Дніпра. На терені Нижньої Лаври та монастирських садів у квітні 1812 року теж зводили нові укріплення. При цьому безжально вирубали монастирські сади, що утворило загрозу зсуву землі на схилах Дніпра. Під вагою земляних валів площа просіла, гора почала руйнуватися. Виникла загроза руйнування лаврських печер. Київський Митрополит Серапіон вдарив на сполох: при артилерійській стрілянині печери неминуче загинуть, адже саме над ними були насипані земляні вали. Його скарга за тодішніми звичаями довго йшла щаблями влади, аж дійшла до імператора лише у 1814 році. Після цього ділянки рову над печерами засипали, а в місцях руйнувань встановили подвійні захисні огорожі.

Печери ніби були врятовані, проте у самій Лаврі сталися зміни – почали будувати 10 шпитальних будинків на 600 місць. Для будівництва була потрібна цегла, тож у Лаврі звели цегельний завод для військових потреб, побудували також казарму для гармашів.

Війна оминула Київ і у 1816 році в Санкт-Петербурзі Особливий комітет з питань оборони обговорював стан справ. Йшлося про виключення Києва з числа міст-фортець. Але брат царя, великий князь Микола Павлович з цим не погодився і за його пропозицією було продовжено праці у Києві, у висліді яких з'явилася Нова Печерська фортеця, яка мала площу 100 гектарів. Тепер споруди фортеці використовують різні установи, земляні укріплення перебувають в напівзруйнованому стані.

НАТО закликає Росію повернути Крим Україні

БРЮСЕЛЬ. – НАТО вважає Крим територією України і вимагає від Росії повернути його до складу України. Про це заявив генеральний секретар НАТО Андерс Фоґ Расмуссен.

„Анексія Криму Російською Федерацією є незаконною. Ми продовжуємо вважати Крим частиною України. І ми закликаємо Росію повернути Крим Україні", – сказав А. Ф. Расмуссен у відповідь на запитання журналіста про те, чи „Крим було втрачено остаточно".

Виступаючи в Брюселі напередодні зустрічі міністрів оборони країн-членів НАТО та комісії Україна-НАТО на рівні міністрів оборони, генеральний секретар НАТО заявив, що альянс чекає від Москви конкретних кроків щодо деескаляції ситуації навколо України.

Ці кроки, за його словами, передбачають відведення військ від кордонів України. А. Ф. Расмуссен зазначив, що цей процес уже розпочався, але кількість російських військ вздовж українського кордону продовжує сягати „десятків тисяч" військових.

Також НАТО вимагає від Росії припинення підтримки „озброєних банд" сепаратистів, які „захоплюють адміністративні будівлі та беруть в заручники представників ОБСЕ". Третьою вимогою до Росії щодо деескаляції ситуації в Україні є „поважати свої міжнародні зобов'язання".

(Радіо „Свобода")

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

На виборах в Харкові

Місія спостерігачів Українського Конґресового Комітету Америки у Харківській області складалася з 14 осіб, 12 з яких були в межах Харкова та два в області. Крім того, місія координувала в Харкові діяльність Місії Світового Конґресу Українців, яка включала 11 спостерігачів. У результаті спільна місія складалася з 25 спостерігачів, розділених на 13 груп, які відвідали понад 150 виборчих дільниць, тобто чверть всіх виборчих дільниць в Харкові.

Вибори пройшли на дільницях, в основному, у відповідальний спосіб. Члени дільничних виборчих комісій серйозно ставились до своїх функцій. Вони були обрані по одному від окремих кандидатів.

Представники кандидатів не обов’язково були членами партії кандидата. Кандидати виставляли своїх спостерігачів як волонтерів або найманців на більшости, якщо не на всіх дільницях. Вони були зобов’язані повідомляти в штабквартиру кандидата про порушення, а у кінці передати їх підсумкового протоколу.

Незначні процедурні порушення були відзначені нашими спостерігачами (відсутність покажчика біля входу в будівлю, поява матері з дитиною в кабіні для голосування без попереднього повідомлення голови чи секретареві комісії, незначні несправності).

Керівники дільничних комісій у всіх випадках на наші запитання відповідали швидко та вичерпно. Явка в багатьох дільницях було дещо меншою, ніж у минулі роки. Цей недолік пояснювали випадками смерти та відсутністю зацікавлености деяких літніх виборців. Мабуть, виборча апатія стає звичайною в Україні.

25 травня проросійські і сепаратистські угруповання скликали масове віче біля пам’ятника Ленінові. Але тільки близько 500 осіб прийшли на віче в місті, де проживає 1.5 млн. осіб.

Аскольд Лозинський,
голова Місії УККА у Харкові

Музей став українською візитівкою

Український Національний Музей називають у місті скарбницею національної культури, колискою українства у Північній Америці, цілющим джерелом народних традицій. У музеї зберігаються експонати, привезені українськими еміґрантами, які першими ступили на американський берег понад 100 років тому.

У музейних залях панує дух українства. Манекени у національному одязі ручної роботи представляють різні реґіони України. Твори різьбярів та малярів розповідають про звичаї та культуру, знайомлять з мистецьким колоритом багатьох поколінь.

Музей внесений у перелік музейних пам’яток Чикаго. 2013 року музей відвідало 5,763 гостя, а за кілька місяців цього року їх було вже понад 2,000 осіб. Це й не дивно, бо останнім часом про події в Україні пишуть усі періодичні видання. Музей намагається донести історичну правду про минуле та сьогодення України, протистояти інтенсивній інформаційній війні з боку Росії, яка ведеться проти України в світовому маштабі на усіх рівнях і найрізноманітнішими засобами.

Численні виставки та зустрічі, поповнення фондів та пошук нових методів – це лише маленька частка відданої праці музейних працівників і волонтерів. У музеї щиро вітають сучасних українських художників з усього світу, які представляють свої роботи на виставках у Чикаґо. Жодна делеґація чи гість з України, які побували в Чикаго, не оминули музею.

Багато років очолював музей Ярослав Ганкевич, син одного з засновників. Нещодавно на щорічних підсумкових зборах було обрано нового президента – Лідію Ткачук. Разом з нею до праці приступила нова рада директорів. Група музейників-волонтерів цього року поповнилася молодими учасниками. Щедрі меценати допомагають берегти та примножувати скарби матеріяльної та духовної культури українців для прийдешніх поколінь.

Лариса Кухар,
Чикаґо

Новий склад дирекції та управи Українського Національного Музею в Чикаґо. (Фото: Оленка Матвіїшин)

Теленовини з України – у кожній країні

Новини від найбільшої в Україні компанії „Телевізійна служба новин“ (ТСН) доступні українцям за кордоном на телеканалі „1+1 International“, який є міжнародним аналогом національного каналу „1+1“.

На цьому каналі можна переглянути публіцистичні, документальні та культурологічні проєкти. Вони допоможуть нашим співвітчизникам у всьому світі тримати руку на пульсі життя сучасної України.

Телеканал представить неперевершний гумор українців (випуски „Кварталу 95“), спецрепортажі „Секретні матеріяли“, цикл документальних фільмів про Евромайдан „Зима, що нас змінила“, історію Насті Лісовської в турецькому серіялі „Величне століття“. Канал рекомендовано для сімейного перегляду.

Інформацію про присутність телеканалу у різних країнах шукайте на сайті http://int.1plus1.ua/ у розділі „1+1 у вашій країні“.

За додатковою інформацією звертайтеся до управителя Тетяни Іваночко електронною поштою: t.ivanochko@1plus1.tv або на телефон: (380-50) 382-1351.

Тетяна Іваночко,
Київ

Варто розповісти про спостерігачів

У своєму попередньому числі 30 травня ,,Свобода” надрукувала цікаву інформацію про те, що на позачергові вибори Президента України Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) надіслав значну кількість спостерігачів – 222 особи. Керівництву УККА та волонтерам-спостерігачам треба віддати належне за здійснення такого великого почину.

Проте шкода, що у своєму пресрелізі УККА ані словечком не згадав, хто була та команда в Україні, яка конкретно і успішно здійснила той важливий проєкт. Адже очевидно було потрібно роздобути фінанси на покриття необхідних витрат, звертаючися за ґрантами до різних установ, посольств. компаній чи окремих меценатів. Треба було внести до Центральної виборчої комісії анкети і документи для кожного спостерігача, а потім розіслати посвідчення всім спостерігачам за кордон.

Члени команди мали також зустрічі з представниками кандидатів на пост Президента у рамках програм радіокомпаній Дніпропетровської, Кіровоградської, Запорізької, Полтавської, Чернігівської, Одеської й Харківської областей. На летовищі в Києві доводилось зустрічати кожного із спостерігачів, завозити їх до готелів чи приватних домівок, забезпечити їх залізничними квитками до місцевостей, де вони мали виконувати свої функції спостерігача. На завершення, їх усіх треба було відправити безпечно назад додому.

Колективу УККА в Україні належить високе признання за бездоганне виконання їх непростих завдань.

Роман Ференцевич,
спостерігач за виборами на Закордонній виборчій дільниці ч. 900089 у Вашинґтоні Александрія, Вірджінія

Іван Огієнко був ліричним поетом

Серед великих українців Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) шанований особливо. Його наукові публікації просто вражаючі. Митрополит Іларіон звершив другий в історії українського народу переклад Біблії, присвятивши цій подвижницькій праці 40 років. Не менш вагомими були і державницькі діяння. Він був одним з організаторів Українського державного університету в Києві, засновником і першим ректором Кам’янець-Подільського університету, міністром освіти, а згодом – міністром віросповідань.

А в бібліотеці Літературного музею Уласа Самчука в Рівному вийшла книга Митрополита Іларіона „Твою тільки луку ці руки косили“. У ній представлено часточку досить значного поетичного доробку І. Огієнка. Його твори насичені яскравими, оригінальними образами, що пробуджують чуття і творять відповідний настрій.

За життя автор створив сотні ліричних віршів, друкував їх у різних періодичних виданнях. Високість мрій і дум віддзеркалюється повною мірою і в стилі авторського письма.

Прагнучи відродити в українській літературі призабутий жанр містерій, Митрополит Іларіон багато уваги приділив праці саме в цьому жанрі. Тож у першому томі своїх творів, який побачив світ у 1957 році у Вінніпезі, автор вмістив свої філософські містерії. Том завершено післямовою про релігійну поезію. На нашу думку, ця післямова є своєрідним ключем до розуміння усього поетичного доробку І. Огієнка.

На закінчення хочу ще раз повторити слова поета:

Люби свій Край, як любиш Бога,
А свій Народ, як Матір Божу,
Тоді Голгота – в Рай дорога.
І терня станеться за рожу.

Книга „Твою тільки луку ці руки косили“ з’явилася у видавництві „Азалія“ Рівненської організації Національної спілки письменників України завдяки фінансовій допомозі українця-патріота з Києва Веніяміна Довбні.

Інна Нагорна,
Рівне

Уточнення

До звіту „Концерт на честь п’ятиліття відділу УМІ“ (23 травня) подаємо уточнення про те, що Святослав Лесько виконав „Ноктюрн cis-moll“ Фредерика Шопена та „Етюд“ Карла Черні, за музичну систему був відповідальний Іван Лещук, за фотографування – Христина Сизоненко, а Українсько-Американська Федеральна Кредитова спілка „Самопоміч“ надала допомогу для проведення концерту.

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зібрали гроші на допомогу пораненим на Евромайдані

Благодійний обід підготували (сидять зліва): Ольга Левицька, Галина Пекелко, Лідія Байса, (стоять) Олеся Сарахман, Ольга Підкамінна, Іра Ковалюк. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

НЮАРК. Ню-Джерзі. – 18 травня громадська організація „Українська родина", що діє при Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, влаштувала благодійний обід з метою допомоги потерпілим на київському Евромайдані.

При вході до залі запрошені складали пожертви, які збирав Володимир Ковалюк. Вони були повністю призначені на підтримання поранених у Києві, котрі потребують тривалого лікування і через свою непрацездатність не можуть утримувати власні родини. Настоятель о. Леонід Мальков виголосив молитву і запросив присутніх до страв.

Під час обіду було показано відеофільм, який переніс гостей на Евромайдан у Києві. При цій нагоді о. Л. Мальков вів мову про аґресію Росії проти України і закликав українських громадян в США 25 травня узяти участь у виборах президента.

На обід прийшло близько 200 осіб. Це був другий благодійний обід і загалом вже третя благодійна зустріч, яку провела „Українська родина".

Обід приготували Галина Пекелко, Ольга Левицька, Олеся Сарахман, Ольга Підкамінна, Лідія Байса, Ірина Ковалюк, Олена Петрусенко, Лілія Бас, Галина Каличак, Світлана Яропуд, яким допомагали Ігор Ковалишин, Віталій Мисько та інші.

Зібрали 5,500 дол., котрі будуть передані конкретним родинам, з якими церковна громада встановила зв'язок.

Діти вшанували Діву Марію

ГІЛСАЙД, Ню-Джерзі. – 11 травня громада Української католицької церкви Непорочного Зачаття провела вінчання та процесію на честь Пречистої Діви Марії. Отець Василь Владика благословив дітей від трьох до 18 років, які брали участь у вшануванні Божої Матері та за участь у релігійному навчанні. (Джо Шатинський)

Призначено командантів пластових таборів

Наталка Фірко

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Ню-Йорк. – 10 травня члени Окружної таборової комісії Пласту з своїми родинами виїхали на пластову оселю „Вовча Тропа", щоб приготувати літні табори, на які приїздять щороку понад 500 таборовиків.

Пластові табори на „Вовчій Тропі" цього року починаються 5 липня і закінчуються 26 липня. Цьогорічна таборова булава: коменданти – у таборі новачок Оленка Олесницька, у таборі новаків Андрій Лазірко, у таборі юначок Христина Темницька, у таборі юнаків Андрій Зварич, у початковому таборі Ореста Олексій.

Початковий табор – спеціялізований, однотижневий для наймолодших новаків та новачок – має полегшити перехід дітям 6-7 років до тритижневого пластового табору. Табір триватиме 20-26 липня.

Серед чудової природи та між своїми друзями таборовики матимуть нагоду збагатити свої пластові знання, подружитися з однолітками. „Вовча Тропа" є власністю Крайової Пластової Старшини США. Більше інформації про оселю можна знайти на веб-сторінці www.vovchatropa.org.

Команданти літніх таборів (зліва): Христина Темницька, Андрій Лазірко, Оленка Олесницька, Андрій Зварич. (Фото: Дарка Темницька)

Президенти...

(Закінчення зі стор. 1)

дентом України мудрим вибором народу в складні часи та запевнив у підтримці його американською владою. Про це він заявив після близько годинної зустрічі з П. Порошенком. Він також відзначив, що результати позачергових президентських виборів 25 травня продемонстрували прагнення більшости громадян України стати частиною Західного світу.

„Вибори засвідчили, що українці відкинули насилля, корупцію та хочуть самостійно визначати своє майбутнє: важко працювати, займатися самоосвітою, аби досягти успіху", – сказав Б. Обама і зазначив, що новообраний президент уособлює ці прагнення.

Президент США під час розмови з П. Порошенком обговорив пляни з мирного врегулювання ситуації в Україні, питання енергетичної безпеки, зокрема, зменшення залежности від поставок газу з Російської Федерації, створення прозорої системи державного управління та економічного розвитку України.

Б. Обама відзначив, що був сильно вражений баченням П. Порошенка, як треба розвивати українську економіку, звернувши увагу на те, що він має за плечима багатолітній досвід праці у підприємництві.

Б. Обама також назвав дуже важливим підтримку Західного світу нового Президента України з тим, аби добитися від Російської Федерації припинення підтримки сепаратистів у східних реґіонах України.

У свою чергу П. Порошенко подякував Б. Обамі та американському народові за підтримку України, відзначивши особливо несприйняття Заходом аґресії Росії проти українців та незаконне приєднання Криму.

„Хочу подякувати за підтримку США українських ініціятив в енерґетичній сфері, дуже задоволений з нашої співпраці у сфері протидії корупції, що дуже важливо для нас. Ми дякуємо за демонстрацію солідарности з Україною", – сказав П. Порошенко.

П. Порошенко у Польщі брав участь у відзначенні 25-ої річниці перших частково вільних виборів до польського парляменту, котрі стали переломним моментом для повалення комуністичного режиму в країні та початку ринкових і демократичних реформ.

П. Порошенко під час зустрічі у Варшаві надав Президентові Польщі Броніславові Коморовському плян дій з уреґулювання ситуації в Україні.

Президенти також обговорили питання двосторонньої співпраці, серед яких надання Польщею допомоги в сфері реформи місцевого самоврядування. Президенти продовжать консультації під час візити Б. Коморовського до Києва 7 червня, де він візьме участь в інавґурації П. Порошенка.

П. Порошенко мав також зустріч з Президентом Австрії Гайнцем Фішером та Державним секретарем США Джоном Керрі.

(УНІАН)

Проведено річні загальні збори Кредитівки „Самопоміч“

ЧИКАҐО. – 63-ті річні загальні збори Українсько-Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч” відбулися 4 травня в головному бюрі кредитівки в Чикаґо й одночасно в Українському Американському Культурному Осередку Ню-Джерзі у Випані, де міститься філія кредитівки.

У Випані віце-президент Ярослав Завійський привітав гостей та членів кредитівки і розпочав офіційну частину зборів. Парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Випані о. Роман Мірчук благословив збори та привітав установу. Виголосили привіти Зенон Галькович (Українська Національна Федеральна Кредитова Спілка в Ню-Йорку) , Ігор Колінець (Народний дім в Джерзі-Сиֹті), Олена Галькович (відділ Українського Конґресового Комітету Америки в Джерзі-Сиֹті), Оксана Бартків (Товариство „Самопоміч” та відділ Спілки Української Молоді в Джерзі-Сиֹті), Наталія Шовкун („Рідна школа“ в Джерзі-Сиֹті), Іриней Ісаїв (головна управа Української спортової централі Америки і Канади), Роксоляна Мисило (75-ий відділ Союзу Українок Америки в Мейплвуді, Ню-Джерзі), Тома Пиз (відділи УККА, Організації оборони Лемківщини та СУМ в Ірвінґтоні), Володимир Сизоненко (Спортове товариство „Лис“ та Українська спортова централя Америки і Канади у Випані), Христина Сизоненко (Танцювальна академія „Іскра“, Випані), Мирон Биць (відділ СУМ у Випані), Віра Павлишин (Культурний центр „Народні перлини“) Омелян Твардовський (Спортово-виховне товариство „Чорноморська Січ“), Квітка Семанишин (Стейтова управа УККА в Ню-Джерзі), Михайло Шпигульський (Церква Непорочного Зачаття в Гилсайді, Ню-Джерзі), Михайло Козюпа (Український Народний Союз).

Андрій Дурбак, член Контрольної комісії, привітав присутніх від імени головного бюра у Чикаґо, розповів про роботу Контрольної комісії, подякував громаді за співпрацю з кредитівкою.

У Чикаґо до події приєдналися члени кредитівки і президент Дирекції Михайло Р. Кос офіційно відкрив збори. Далі тривала спільна частина програми з відеотрансляцією між зборами у Чикаґо та Випані. На залю в Чикаґо увійшли ветерани з прапорами. Пролунали національні гимни.

Владика Ричард Семинак прочитав молитву і присутні разом заспівали „Христос воскрес”.

Особливим гостем була Джуді Бар-Топінка, контролер штату Ілиной.

Хвилиною мовчанки вшановано членів кредитівки, що відійшли у вічність протягом 2013 року. М. Кос прочитав порядок денний і представив членів Ради директорів, Кредитового і Дорадчого комітетів, Контрольної комісії.

Секретар дирекції Віктор Войтихів прочитав протокол з минулорічних зборів.

Першим звітував М. Кос, який повідомив, що кредитівка втратила понад 2,000 членів за останніх декілька років. Однак установа завершила 2013 рік з значним прибутком – понад 3 млн. дол.

Дорадчий комітет філій „Самопомочі” в Ню-Джерзі (зліва): Ярослав Завійський, Ігор Ляшок, Андрій Дурбак, Михайло Козюпа, Дарія Твардовська-Винцент, Володимир Ковбаснюк, Орест Цяпка, Михайло Дзіман, Андрій Гречак, Михайло Шпигульський.

Президент і виконавчий директор Богдан Ватраль звітував про те, що у 2013 році установа мала понад 3.3 млн. дол. чистого прибутку. Це збільшило резерву до 85 млн. дол. Резерву на позичкові втрати збільшено на 400 тис. дол. і списано понад 806 тис. дол. позичок як втрати. Наприкінці 2013 року резерва на позичкові втрати становила понад 6 млн. дол.

Коли додати резерву на позичкові втрати до загальної резерви, то капітал перевищить 91 млн. дол. Заощадження членів становлять 343 млн. дол. Членство, на жаль, зменшилося на 958 осіб – до 21,264 особи.

У 2013 році Фундація „Самопоміч” виділила від кредитівки на потреби українських громадських установ 109 датків на суму 313 тис. дол.

Я. Завійський прочитав звіт про діяльність філій у Нюарку, Джерзі-Сиֹті та Випані, Ню-Джерзі.

Антоній Кіт прочитав звіт Кредитового комітету. Про працю Контрольної комісії звітував Богдан Вруський. Він запропонував уділити абсолюторію дирекції.

Андрій Коломиєць прочитав звіт Номінаційної комісії. Запропоновано обрати до Ради директорів Христину Козій, В. Войтихова й Олега Каравана. Збори схвалили номінації.

Б. Ватраль прочитав пропонований бюджет на 2014 рік, який було прийнято одноголосно.

Після завершення звітно-виборної частини зборів М. Кос подякував усім учасникам і завершив трансляцію. У Випані Я. Завійський з подякою теж завершив зібрання.

У Чикаґо в той час виступили з привітами митрофорний протоєрей Віктор Полярний – настоятель Української Православної Церкви св. Андрія Первозваного у Блумінґдейлі і керуючий справами вікаріяту Української Православної Церкви Київського патріярхату в США, о. Володимир Гудзан від катедри св. Миколая, о. крилошанин Олег Кривокульський – настоятель храму свв. Володимира і Ольги, о. єрей Петро Мазепа від Української православної парафії св. Софії, о. Іван Лимар від Української православної катедри св. Володимира і Школи українознавства при парафії, о. Володимир Кушнір з парафії св. Йосифа, Орися Бурдяк – голова Централі Українських Кооператив Америки, Роксана Пилипчак – від танцювального ансамблю „Громовиця”, Галина Баран – від Школи українознавства, Ліда Ткачук – президент Українського Національного Музею, А. Коломиєць – від Пласту, Іван Павлик – від 8-го відділу Організації оборони чотирьох свобод України, Роман Яцковський – від громадської організації „Помаранчева хвиля”.

Від Генерального консульства України в Чикаґо виступив з привітом консул Сергій Коледов.

В. Войтихів прочитав список письмових привітів.

Новообрана управа Кредитівки визначилася в такому складі: М. Кос – президент дирекції, Б. Ватраль – виконавчий директор і президент установи, В. Войтихів – перший віце-президент і секретар дирекції, Ігор Ляшок – другий віце-президент дирекції, О. Фединяк – третій віце-президент дирекції, О. Караван – четвертий віце-президент дирекції. Члени дирекції – Х. Козій, Іван Огаренко і Р. Яцковський. І. Павлик – почесний член дирекції.

Прес служба кредитівки „Самопоміч”

В Ню-Йорку представляють українську культуру

Першою на параді танцю в Ню-Йорку, котра відбулася в день Українського фестивалю, йшла Школа українського танцю „Іскра". (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – Український фестиваль на Сьомій вулиці Мангетену вже 38-ий раз організувала Українська католицька церква св. Юра.

У перший день фестивалю, в п'ятницю, 16 травня, негода змусила перенести виступи до закритого приміщення, де свято відкрив вітанням і молитвою настоятель храму о. Бернард Панчук. У концерті виступили дівочий хор академії св. Юра під керівництвом Анни Бачинської, котра підготувала усю фестивальну програму, Школа бального танцю Наталі Лемішки, танцювальний ансамбль „Бабаросин" з Ню-Йорку, солісти Наталія Блищак, Софія Найда, Роман Костюк, Оксана Коцяба, Божена Дерґало, Наталія Крутовська. Даниїл Блищак співав під гру на ґітарі, а скрипаль Михайло Качор чарував співом скрипки. Концерт вела Ольга Жураківська.

В суботу, 17 травня, весняне сонце осяяло фестивальну вулицю, на якій було багато святкових столів громадських організацій і кіосків місцевих майстрів народної творчості. Ведучі Андрій Стахів (голова фестивалю) та О. Жураківська запросили до молитви і вітального слова о. Богдана Климчука. Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять „Небесної сотні".

Школа українського танцю „Іскра" Андрія Цибика з Українського американського культурного центру Ню-Джерзі розпочала програму танцем „Подільський козачок". Після цього на сцену вийшли наймолодші учасники концерту – діти з Школи танцю 83-го відділу Союзу Українок Америки, де керівником Дарія Ґенза, учні Школи бального танцю Н. Лемішки з „Віденським вальсом", гурт малят „Ангелики" з Школи св. Трійці (керівник Олена Гошовська). Буковинський танець показали учні Григорія Момота – ансамбль „Чорнобривці" з Стейтен-Айленду, Ню-Йорк.

Традиційний перший танець „Привіт" у виконанні Школи українського танцю „Іскра" з Випані, Ню-Джерзі, затримався з вельми поважної причини. Цього дня у Ню-Йорку відбувалася восьма інтернаціональна парада танцю на вулицях міста і саме „Іскра" починала святкову ходу. Попереду красуні в народних строях несли великий траспарант з назвою України. А за ними у безперервному танці рухалися під оплески глядачів юнаки та дівчата у святкових українських шатах. Просто з паради вони вийшли на фестивальну сцену, щоб хлібом-сіллю та рушниками вітати гостей.

З Лонґ-Айленду прибув ансамбль „Юність" Григорія Момота з гуцульським танцем, виступили з танцем „Кошичок" учні школи танцю „Сузір'я" Орландо і Лариси Паґанів (Пасейк, Ню-Джерзі). 16-річний Максим Лозинський під ґітару заспівав пісні „Україно, вставай!" та „Не спи, моя рідна земля".

До участи в цьому та наступних концертах триденного свята були запрошені солісти Христина Махно, Д. Блищак, Христина Шафранська, Ірина Лончина, Василь Чорний, Володимир Добак, дует „Сестри Орос", танцювальні ансамблі „Сизокрилі" (художній керівник О. Паган), „Калинонька" Г. Момота з Стемфорду, Конектикат, його ж „Весна" з Ню-Йорку і „Червоні маки" з Трентону, Ню-Джерзі, „Мрія" О. і Л. Паґанів з Гемпстеду, Ню-Йорк, та їхня Школа танцю ім. Роми Прийми-Богачевської з Ню-Йорку, хор церкви св. Юра під керуванням Андрія Добрянського.

Під час концерту А. Стахів подякував Народному артистові України Івановi Бернацькому за надані українські строї, назвав спонзорів і учасників фестивалю, з якими можна було спілкуватися на святковій вулиці.

Спонзорами були Українська федеральна кредитова спілка „Самопоміч" в Ню-Йорку, компанія „World Direct Telecommunications", Іван та Юлія Росцішевські, д-р Тарас Одуляк, українська крамниця „Арка", „The Cloister Cafe", родина Дробенко, ресторан „Stage East Village Diner" та інші.

У підготуванні свята також брали участь директор Академії св. Юра о. Петро Шишка, адміністратор церковної канцелярії Ірка Гордєєва, скарбник Марія Маслович, управитель Ірена Савіяно, помічник продюсера Ярко Добрянський, ресторан „Веселка" та інші.

За звичаєм, школа „Іскра" представила на фестивалі запальний „Гопак".

Відбулася забава, на якій грав гурт „Анна Марія".

Танцює гурт „Юність" з Лонґ-Айленду, Ню-Йорк.

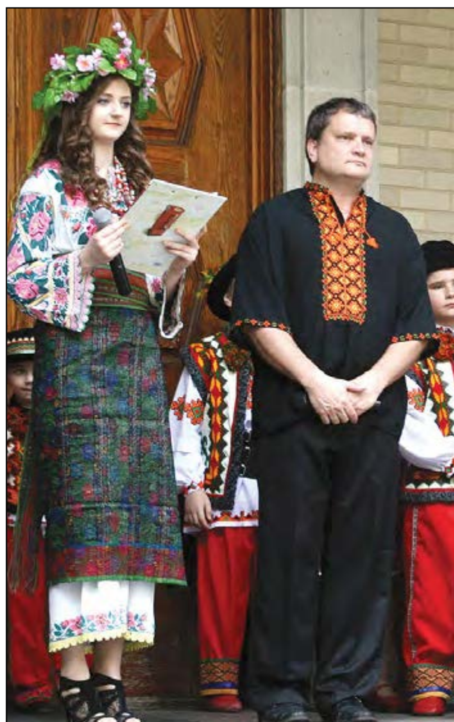

Ведучі Андрій Стасів і Ольга Жураківська.

Танцюють учениці Наталі Лемішки.

Гурт „Ангелики" з Школи св. Трійці.

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У бізнес-школі відбулась дискусія про европейську стратегію України

22 травня у Львівській бізнес-школі відбулася дискусія з представниками підприємництва на тему „Жити по-новому або европейська стратегія України".

Учасниками дискусії стали президент Центру економічного розвитку Олександер Пасхавер, історик Ярослав Грицак, кандидат у Президенти України (на той день) Петро Порошенко.

О. Пасхавер сказав: „Українці не володіють тією системою цінностей та рисами характеру, які допомогли б їм стати багатими і забезпеченими. Йдеться про відповідальність, чесність у взаєминах, співпрацю. Відсутність таких якостей – дуже високий поріг, який складно подолати".

Я. Грицак вважає, що для кардинальних змін Україні треба зробити стрибок. Історик назвав умови такого стрибка: наявна еліта, яка приходить до влади і яка має політичну волю робити зміни, візія, певна програма стрибка та гуманітарний вимір.

П. Порошенко під час свого виступу зосередився на децентралізації влади: „Правильно збалансовані повноваження між центром і реґіонами – це набагато важливіше, ніж розподіл повноважень у трикутнику „президент-уряд-парлямент". Це европейський шлях і ми маємо в цьому напрямку розвиватися".

Проректор УКУ Мирослав Маринович, звертаючись до П. Порошенка, зазначив: „Після 25 травня в Україні дуже голосно заскриплять гальма, буде багато сил, осередків, які будуть намагатися стримати хід, якого ми очікуємо. Тоді постане питання: як робити так, щоб Україна не розкололася? Мені хотілося б, щоб Україна разом з вами почала рухатися вперед з опорою на людей".

Петро Порошенко промовляє у Львівській бізнес-школі. (Фото: Богдан Ємець)

У бізнес-школі розпочато курс для управлінців

ЛЬВІВ. – 10-11 квітня у Львівській бізнес-школі Українського Католицького Університету Адріян Сливоцький, партнер компанії „Oliver Wyman", член Дорадчої ради школи, розпочав курс для управлінців „Мистецтво перемоги" про бізнес-моделі, стратегію та провідництво.

А. Сливоцький, один з найвизначніших фахівців сучасного менеджменту, вважає, що людський капітал завжди був і залишається основою для відбудови будь-якої економіки світу. Україна – не виняток.

„Сьогодні в українському бізнес-середовищі набагато кращий стан, ніж п'ять-10 років тому. Це стосується не лише технічних знань, а й світогляду керівників. Підприємці в Україні змінилися. По-перше, все більше підприємців добре володіють українською мовою. По-друге, все більше провідників розвинули зв'язки з іншими країнами Европи і США. В Україні є провідники, які довели, що можуть будувати ґльобальні компанії", – вважає А. Сливоцький.

Курс „Мистецтво перемоги", який є унікальний з точки зору методології і наповнення, розпочався з шести дводенних лекцій А. Сливоцького про міґрацію цінностей, побудову бізнес-моделі, світ чотирьох індустрій, формування попиту, етичні засади у спільнотах провідників.

Після двох днів учасники перейшли до дистанційного 12-тижневого курсу, виконуючи завдання та опрацьовуючи рекомендовану літературу. Наприкінці навчання вони матли можливість підбити підсумки з автором курсу А. Сливоцьким.

Адріян Сливоцький розпочав курс для управлінців „Мистецтво перемоги". (Фото: LvBS)

Зустрілися жінки-підприємці

На Форумі жіночого підприємництва. (Фото: Богдан Ємець)

ЛЬВІВ. – Понад 100 жінок з усієї України взяли участь у третьому Форумі жіночого підприємництва „Українки в бізнесі: власна справа – розвиток та успіх", який відбувся 22-23 травня у бізнес-школі Українського Католицького Університету (УКУ). Для учасниць форуму було проведено 12 практичних сесій з найкращими експертами з фінансів, права, маркетинґу, комунікації, а також серію зустрічей з успішними жінками-підприємцями.

Учасниць форуму вітали Посол США в Україні Джефрі Паєт, посадник Львова Андрій Садовий та ректор УКУ о. д-р Богдан Прах.

Посол Дж. Паєт наголосив, що, на його думку, жінки недостатньо представлені в українському підприємництві, їхній потенціял недооцінений. Але середовище малого підприємництва в Україні поліпшується з кожним днем. „Сьогодні в Европі майже 60 відс. економіки складається з малих і середніх підприємств, тоді як в Україні – лише 17 відс. Для мене це свідчення того, що цей сектор економіки має нерозкритий потенціял. І тому його повинні розвивати такі люди, як ви", – сказав Дж. Паєт.

Ректор УКУ о. д-р Богдан Прах, звертаючись до жінок-підприємців, наголосив: „Досі роля жінки була трохи прихована, однак тепер жінки надають новий тон суспільству".

На форумі побували жінки з Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Волинської, Дніпропетровської, Херсонської, Одеської та Запорізької областей.

Серед почесних гостей та доповідачів форуму були Евелін Бучацький – партнер бізнес-акселератора „Eastlabs", Аґнєшка Білінська – керівник представництва „Vital Voices" у Польщі, Марія Котвіцька – директор та співвласник міжнародної аґенції „Aftermarket Global Vision", декан бізнес-школи УКУ Софія Опацька, Тетяна Герасимова – власник аґентства з фінансових питань „Вєдіс" та інші.

Організувала форум Львівська бізнес-школа УКУ у партнерстві з Українським жіночим фондом, аґентством „Вєдіс", соціяльною мережею „Українки в бізнесі" та куратором програми „Invest for the Future" в Україні М. Котвіцькою. Подія пройшла за підтримки Посольства США в Україні.

Промовляє Посол США в Україні Джефрі Паєт. (Фото: Богдан Ємець)

Випускники УКУ привітали П. Порошенка

2 червня до „Свободи" надійшла копія листа 19 випускників Львівської бізнес-школи Українського Католицького Університету від 30 травня до новообраного Президента Петра Порошенка, у якому висловлено побажання, щоб перші призначення очільників областей були прийняті з врахуванням тих вимог, які на сьогодні поставило суспільство, на засадах прозорости й відкритости. Випускники радять призначити на посаду голови Львівської обласної державної адміністрації Ярослава Рущишина, який має управлінський досвід і вже багато років поспіль віддано служить громаді.

Листа підписали Андрій Вишневський – директор концерну „Галнафтогаз", Віктор Піддубний– управитель у сфері операцій з нерухомістю підприємства „Адамас", Єлизавета Алфйорова – виконавчий директор Товатиства „Жива", Ірина Дмитерко – практикуючий фінансист, Ірина Мартин – фінансовий директор Голдинґу „!Fest", Констянтин Шумський – керівник артґалерії „Iconart", Лев Підлісецький – генеральний директор „Південьзахіделектромережбуду", Леся Корилкевич – директор „Монстера-інвест", Марія Бей – директор з розвитку компанії „Бей-Транс", Марта Антонів – приватний нотар, Микола Іващук – директор „Аґроголдинґу", Оксана Гудзовата – співвласник Товариства „Третій леґіон", Олег Никулишин – генеральний директор „Маркет Універсал ЛТД", Олег Петрович – заступник генерального директора „Техніки для бізнесу", Олена Лексикова – керівник департаменту концерну „Галнафтогаз", Тарас Тимо – засновник школи „Мовний експрес", Тарас Филипчук – директор компанії „Бей-Транс", Тетяна Мартинюк – директор компанії „Йо!Куб", Юрій Стогній – директор Товариства „Софт-серв".

Новини підготувала Вероніка Саврук

НОВИНИ НАУКИ

Доповідь була присвячена листуванню політв'язня з американкою

НЮ-ЙОРК. – 26 квітня в лекційній залі Наукового товариства ім. Шевченка з доповіддю виступила науковий секретар товариства д-р Анна Процик. Предметом її розповіді стала історія десятирічного листування членів нью-йоркської 11-ої групи міжнародної правозахисної організації „Amnesty International" з відомим українським політв'язнем Зиновієм Красівським. Програма відбувалася у формі презентації щойно випущеної під загальною редакцією А. Процик англомовної книжки „Two Worlds – One Idea" (Нью-Йорк-Київ: „Смолоскип", 2013, 420 стор.).

На початку виступу д-р А. Процик зазначила, що напрямні гасла „Революції гідности" в Україні, свідками якої ми щойно стали, віддзеркалюють провідні ідеї українського руху опору початку 1960-их і 1970-их років. У цім гурті відважних захисників української мови і культури чільне місце належить З. Красівському (1929-1991). Як свого морального світоча серед темної ночі совєтського застою назвав його герой Майдану та нинішній секретар Ради національної безпеки і оборони Андрій Парубій.

Доповідачка зупинилася на історії виникнення нью-йоркської групи, розповіла, як шляхом особистого листування, публічними зверненнями до совєтського керівництва, підготуванням клопотань на високому політичному рівні група захищала і підтримувала в'язня сумління З. Красівського.

Сенс підтримки полягав також у налагодженні особистого листування між двома реальними людьми: американкою Айрис Акагоші та З. Красівським. Протягом багатьох років листи спочатку зовсім незнайомої, а потім дедалі ближчої за переконаннями людини були для українського політв'язня тим рятівним колом, яке дозволило пережити усі випробовування пацієнтові каральної совєтської психіятрії, а відтак спецпоселенцеві у віддалених місцевостях Півночі.

А. Процик звернула увагу слухачів, що для того, аби надіслані листи не стали приводом для нових переслідувань, в особистих листах зумисне писалось про дрібні побутові справи. Важливим був не так зміст листа, як сам факт, що в'язень його отримав, що він живе з усвідомленням опіки з боку міжнародних організацій.

В листах З. Красівського, талановитого поета і глибоко віруючого християнина, знаходимо чимало думок, позначених оригінальним філософським способом мислення, як рівно ж медитаційні роздуми над змістом життя політично наївної американки з сильним нахилом до східніх релігій, особливо буддизму. Вона мало знала про політичну ситуацію в тодішньому СРСР, натомість концентрувалася на харитативній праці, мистецтві і природі.

Окремі обставини листування були особливо зворушливі. Так, протягом нецілого року А. Акагоші вислала З. Красівському понад 30 листів та не дістала відповіді на жодний. Проте вона не відступала і твердо вірила, що в'язень рано чи пізно відгукнеться. Так воно згодом і сталося. Відбулися й телефонічні розмови протягом нетривалого перебування З. Красівського на волі у 1978-1980 роках.

Кореспонденція тривала і згодом, під час заслання З. Красівського до Тюменської области та після його вже остаточного звільнення у

(Закінчення на стор. 14)

Промовляє д-р Анна Процик.

Битва за...

(Закінчення зі стор. 5)

мовисте поєднання.

„Die Linke“ оперує в межах віртуальної реальності, яку створила російська пропаґанда і в якій завданням европейських лівих (чи радше „лівих“) є критика українських правих, але не европейських правих і вже аж ніяк не російських правих.

Цей феномен існує також і в Америці, і його помітно, скажімо, у спільній позиції щодо природи української революції та виправданости російської контрреволюції, яку висловили видання Ліндона Ларуша „Executive Intelligence Review“, Інститут миру і процвітання ім. Рона Пола, а також журнал „The Nation“ – установи, згода між якими в будь-якому іншому питанні була би вельми дивна.

Звичайно, в Україні є певні підстави для занепокоєння щодо крайніх правих політичних сил. „Свобода“, яка була придворною опозицією В. Януковича, тепер має три з 20 міністерських портфелів у нинішньому уряді. Це перевищує базу її електоральної підтримки, що зменшилася до 2 відс..

Деякі люди (хоча аж ніяк не більшість), які билися з міліцією під час революції, були з нової групи під назвою „Правий сектор“, декотрі члени якої є радикальними націоналістами. Її президентський кандидат в опитуваннях отримує менш ніж 1 відс. підтримки, а сама група нараховує щось із 300 членів.

Ультраправі в Україні мають певну підтримку, хоча меншу, ніж у більшості країн-членів Европейського союзу.

Революційна ситуація завжди сприятлива для екстремістів, і пильність цілком виправдана. Однак, доволі разючим є факт, що Київ повернувся до порядку одразу після революції і що новий уряд зайняв майже неймовірно спокійну позицію перед обличчям російського вторгнення.

В Україні є дуже реальні політичні розбіжності в думках, але насильство чинять у реґіонах, що перебувають під контролею проросійських сепаратистів. Єдиний сценарій, у якому українські екстремісти справді виходять на авансцену – це сценарій, у якому Росія спробує захопити решту України.

Якщо президентські вибори відбудуться, як заплановано, у травні, всім буде видно непопулярність і слабкість українських крайніх правих. Це одна з причин, чому Москва опирається цим виборам.

Люди, які критикують тільки українських правих, часто не помічають двох дуже важливих речей. Перша – це те, що революція в Україні прийшла зліва. Вона була масовим рухом на кшталт тих, що їх Европа й Америка сьогодні знають лише із книжок з історії.

Її ворогом був авторитарний клептократ, а центральними елементами її програми – соціяльна справедливість і верховенство права. Її ініціював журналіст афганського походження, її першими двома смертельними жертвами були вірменин і білорус, а підтримали її і спільнота кримських татар (мусульман), і чимало українських євреїв. Серед убитих під час снайперської бійні був єврей – ветеран Червоної армії. До боротьби за свободу в Україні став не один ветеран Армії оборони Ізраїлю.

Майдан функціонував одночасно двома мовами, українською і російською, бо Київ – двомовне місто, Україна – двомовна країна, а українці – двомовний народ. Та й мотором революції була російськомовна середня кляса Києва. Поточний уряд, хай би які були його недоліки, є багатоетнічним і багатомовним, і він є таким у недемонстративний, природний спосіб.

Фактично Україна сьогодні є місцем, де існує найбільший спектр найважливіших вільних російськомовних засобів масової інформації, бо важливі ЗМІ в Україні виходять російською мовою, і в країні панує свобода слова.

В. Путінова ідея захисту російськомовних в Україні є абсурдною на багатьох рівнях, і одним із них є те, що люди можуть сказати все, що захочуть, російською мовою в Україні, але не можуть зробити цього в самій Росії.

Сепаратисти на українському Сході, що, згідно з низкою опитувань, представляють меншість населення, протестують за право приєднатися до країни, де протест є поза законом. Вони працюють над підривом виборів, у яких можна висловити леґітимні інтереси східних українців. Якщо ці реґіони приєднаються до Росії, їхні мешканці можуть у майбутньому забути про те, як це – коли твій голос має значення.

Другою річчю, якої не помічають, є те, що авторитарні праві в Росії набагато небезпечніші, ніж авторитарні праві в Україні. По-перше, в Росії вони при владі. По-друге, в них немає вагомих суперників. По-третє, їм не треба підлаштовуватися під внутрішні вибори чи міжнародні очікування.

І тепер вони втілюють зовнішню політику, яка відверто базується на етнізуванні світу. Несуттєво, ким є людина відповідно до закону чи її власних уподобань: той факт, що вона говорить російською, робить із неї „фольксґеносе“, що потребує російського захисту, тобто вторгнення.

Російський парламент надав В. Путінові повноваження вторгнутися на всю територію України й трансформувати її соціяльну та політичну структуру, що є надзвичайно радикальною метою. Російський парламент також відправив Міністерству закордонних справ Польщі листа, в якому запропонував поділити Україну.

На популярному російському телебаченні на євреїв покладають провину за Голокост; у великій газеті „Известия“ Гітлера реабілітують як розумного державного діяча, що реаґував на несправедливий тиск Заходу; у день Першого травня російські неонацисти проводять марш.

Усе це узгоджується з фундаментальним ідеологічним засновком евразійської ідеї. Тоді як европейська інтеґрація базується на засновку, що націонал-соціялізм і сталінізм були неґативними прикладами, евразійська інтеґрація починається з циничнішого постмодерністського засновку, що історія – це мішок корисних ідей, із якого можна вибирати будь-що, якщо це доцільно.

У той час, як европейська інтеґрація бере за відправний пункт ліберальну демократію, евразійська ідеологія виразно її заперечує. На головного ідеолога евразійства, Олександра Дуґіна, який колись заявляв про потребу в фашизмі, „такому червоному, як наша кров“, нині звернено більше уваги, ніж будь-коли.

Його три основні політичні ідеї: потребу колонізувати Україну, декадентство Европейського союзу і бажання створити альтернативний евразійський проєкт від Лісабону до Владивостоку, – нині артикулюють на офіційному рівні, хоча й у менш диких формах, ніж це робить він, у російській зовнішній політиці. О. Дуґін тепер активно консультує сепаратистських лідерів у східній Україні.

В. Путін сьогодні виставляє себе лідером крайніх правих сил в Европі, і очільники европейських правих партій присягають йому на вірність. Тут є очевидна суперечність: російська пропаґанда, адресована Заходові, наполягає, що проблема з Україною полягає в тому, що її уряд перебуває занадто далеко у правій частині політичного спектру, – і водночас Росія будує коаліцію з европейськими ультраправими.

Члени екстремістських, популістських і неонацистських партій поїхали до Криму і схвалили той електоральний фарс як узірець для Европи. Як зауважив Антон Шеховцов, дослідник европейських ультраправих, керівник болгарського ультраправого політичного руху розпочав кампанію своєї партії з обрання до Европейського парляменту в Москві.

Італійський „Fronte Nazionale“ хвалить В. Путіна за його „відважну позицію проти могутнього ґейського лобі“. Неонацисти з грецької партії „Золотий світанок“ бачать у Росії захисника України проти „круків міжнародного лихварства“. Гайнц-Кристіян Штрахе з австрійської FPÖ додає і свої сюрреальні п’ять копійок, називаючи В. Путіна „чистим демократом“.

Навіть Найджел Фарадж, провідник Партії незалежности Об’єднаного Королівства (Велика Британія), нещодавно поділився путінською пропаґандою щодо України з мільйонами британських глядачів у теледебатах, зробивши абсурдне твердження, що Европейський союз має „кров на руках“ за події в Україні.

Президентські вибори були призначені на 25 травня, що невипадково також є останнім днем виборів до Европейського парляменту. Голос за Г.-К. Штрахе в Австрії, або Лє Пен у Франції, або навіть Н. Фараджа у Британії нині є голосом за Путіна, і поразка для Европи є перемогою для Евразії.

Простою об’єктивною істиною є те, що об’єднана Европа здатна дати адекватну відповідь і, найвірогідніше, дасть її аґресивній російській нафтодержаві у вигляді спільної енерґетичної політики, тоді як набір національних держав, що гризуться між собою, не зможе цього зробити.

Україна не має історії без Европи, але і Европа не має історії без України. Україна не має майбутнього без Европи, але й Европа не має майбутнього без України. Упродовж століть історія України розкривала поворотні моменти в історії Европи. Схоже, сьогодні це все ще так.

Звичайно, куди саме поверне хід історії, покищо залежить і, можливо, ще дуже недовго залежатиме від европейців.

Тимоті Снайдер – доктор наук, професор Єйльського університету, спеціяліст з історії Східньої Европи XX ст.

Ориґінал: The New Republic. Переклад з англійської: Мирослава Лузіна, „Критика“.

(„Історична правда“)

Доповідь була...

(Закінчення зі стор. 13)

1986 році. Невдовзі по тому трагічно померла дружина З. Красівського – Олена Антонів, а далі несподівано і сама А. Акагоші (1987).

У листі співчуття до її чоловіка Джорджа З. Красівський наголосив: „Айрис прийшла до мене в той момент, коли я був принижений і покривджений, її надіслала до мене Вища сила, як промінь надії, як дошку порятунку для потопельника. Вона надіслала до мене 32 листи, а я не мав права на відповідь. Однак настав час, і я відгукнувся. Я не знав другої такої людини, яка в такій мірі уособлювала для мене гуманістичні ідеї, як Айрис. Вона була як твоя свята ідея в тобі, і хай буде благословенним її ім’я“.

Доповідь А. Процик, читання уривків з щойно виданої книжки справили велике враження і викликали у присутніх зацікавлення до сьогодні вже дещо призабутих провідних осіб українського правозахисного руху.

Пресова група НТШ-А

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Червень 2014 року, ч. 165

Приходи та витрати Фундації ім. Івана Багряного в 2013 році

В минулому році 112 жертводавців прислали Фундації 65,249 дол. на різні потреби Фундації, а з каси Фундації видано видавництвам, організаціям та установам України та діяспори 106,191 дол. Найбільшу суму Фундації надали Галина та Олексій Воскобійники – 32 тис. дол. Прислали пожертви також Фундація „Самопоміч" в Чикаго – 3,900 дол., Василь Стан – 3,800 дол., Маруся і Іван Гнипи – 2,600 дол., по 2,000 дол. – Володимир Могучий, Степан Олійник, Віра та Богдан Боднаруки, 1,250 дол. – Оксана Мостович, 1,040 дол. – Галина Свічковська, 1,000 дол. – Фундація „Спадщина" в Чикаго, 800 дол. – Лідія Шаєнкота, 670 дол. – Маруся і Федір Гайові. Пожертви менше 500 долярів прислали 100 осіб.

Найбільші суми видано на друкування книг, газет та журналів в Україні, а саме на двотомник „Іван Багряний: нове й маловідоме" – есеї, документи, листи, спогади, нотатки та факти, які зібрав та упорядкував для видання Олександер Шугай, представник Фундації в Києві, на видання книг про авторів діяспори у видавництві „Літературна Україна", Лізі українських меценатів по 5,000 дол. надається щорічно, бо Фундація є членом конкурсу української мови учнів шкіл та вояків України, 5,250 дол. передано Товариству української мови, яке очолює Віра Боднарук, на допомогу відділенням „Просвіти" України.

Вислано гроші сиротам України, на придбання харчів демонстрантам Майдану в Києві та студентам. Фінансову підтримку надала Фундація газетам „Літературна Україна", „Промінь Просвіти" в Кривому Розі, „Світ-інфо" в Чернігові (редактор Петро Антоненко, представник Фундації на Чернігівщині), журналам „Київ", „Універсум" у Львові (редактор Олег Романчук, представник Фундації в Львові), „Березіль" в Харкові (редактор Володимир Науменко) та „Бористен" і „Наша Церква Київський патріярхат" (редактор Фідель Сухоніс, представник Фундації в Дніпропетровську).

Видавництву „Кліо", яке очолює Віра Соловйова, Фундація допомогла видати спогади шестидесятників про Василя Стуса та „На трьох континентах" Івана Дзюби. Письменникові Василеві Дергачеві з Черкащини допомогли підготувати матеріяли для фільмування кінострічки „Вирок історії". Видавництво „Бористен" готує до друку книгу „Діяспора пам'ятає" про Голодомор 1932-1933 років, на яку надійшли пожертви від багатьох осіб.

Микола Сніжко з фінансовою допомогою Фундації видав книгу-спогади „Симоненкова хода", в якій розповів про життєвий шлях свого друга по праці Василя Симоненка. По 1,000 дол. дано Києво-Могилянській академії на видання підручника для українських шкіл „Основи християнської освіти" та вислано менші суми Інститутові журналістики, архівові УВАН в США та Фундації „US-Ukraine".

Сергій Козак, головний редактор „Літературної України", зібрав, впорядкував та подбав про видання ряду книжок, на видання яких Фундація дала частинно гроші. Першою з них була книга спогадів про Тодося Осьмачку „Шукав у слові України", у якій поміщено спогади Марії Кейван, Людмили Коваленко, Григорія Костюка, Петра Одарченка та Юрія Стефаника. Другою його книгою була „Українська планета Ді-Пі", яка містила дописи, що були надруковані в газеті „Українські вісті" в Новому Ульмі, в Німеччині, в 1945-1951 роках, про перебування українців в трьох зонах окупації Німеччини та початки їх розселення у багатьох країнах світу. В процесі підготування – видання ще двох томів книги „Українська планета Ді-Пі", які міститимуть матеріяли річників газети „Українські вісті" в 1952-2000 роках. Фундація допомогла редакторові газети „Свобода" Левкові Хмельковському видати книгу спогадів „Моя нещасна мама".

В 2013 році Фундація дала диплом лавреата премії Фундації ім. Івана Багряного та 1,000 дол. письменникові Володимирові Проценкові (псевдо Володимир Чорномор) за його книгу „Відлуння козацької генези", присвячену 80-ій річниці Голодомору-геноциду 1932-1933 року. В. Проценко є головою „Просвіти" в Севастополі.

Через компанію „Міст" вислано багато книг в Київ, Чернігів, Львів та інші міста України. В національний музей „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні" в Києві вислано 22 книги про Голодомор в Україні, які були видані в діяспорі й деякі видання Києво-Могилянської академії та інших видавництв. Між ними – двотомник „Біла книга про чорні діла Кремля" англійською мовою.

Газета „Українські вісті" та її працівники

Газета „Українські вісті", яка виходила друком впродовж 55 років, була вперше надрукована 19 листопада 1945 року на циклостилі і мала вісім сторінок малого формату. Вона вийшла в українському таборі в Райнгард-казармах в Новім Ульмі, Німеччина. Директором видавництва й адміністратором часопису був полковник Кирило Дацько, а редакційну колегію творили Юрій Горліс-Горський, Олекса Гай-Головко, Олександер Зозуля та Павло Маляр. Кожний з них мав за чергою редагувати одно число газети. Але після четвертого числа дальші числа редагував в більшості П. Маляр.

На циклостилі видано 19 чисел газети, а вже в 1946 році газета почала виходити друкарським способом у газетному форматі. В газеті ч. 36 за 19 вересня 1946 року було подано, що її видає Спілка українських письменників та журналістів, а редагує колегія, де головним редактором є Іван Багряний.

Головними чи відповідальними редакторами впродовж 55 років були П. Маляр (1945), Іван Багряний (1946-1947, 1954, 1957-1962), Юрій Дивнич-Лавриненко (1948), Михайло Воскобійник (1949), Андрій Ромашко (1950-1953), Віталій Бендер (1955-1956), Андрій Глинін (1963-1974) та Федір Гаєнко (1975-1978).

В серпні 1978 року „Українські вісті" перенесено до Дітройту, й газету редагували Михайло Смик (1978-1994) та Сергій Козак (1994-2000).

В різні роки в редакції працювали як мовні редактори, чи редактори окремих відділів П. Маляр, Олександер Зозуля, Анатолій Юриняк, Анатолій Гак (Мартин Задека), Іван Кошелівець, Дмитро Нитченко, Ігор Костецький, Петро Одарченко, А. Глинін, Леонід Лиман, Леонід Полтава, Василь Гришко, Олексій Собчинський, Василь Міняйло, Юрій Семенко та інші.

Газета існувала всі ці роки виключно на пожертви читачів, а читачами та засновниками здебільшого були українці з східних та центральних земель України, які пережили розкуркулення, арешти, заслання, Голодомор 1932-1933 років та інші лиха комуністичної системи. Відразу після Другої світової війни для всіх підрадянських українців настав репатріяційний терор примусового повернення „на родіну". Це тоді І. Багряний виступив в їх обороні брошуркою „Чого я не хочу повертатися до СССР", яку було за допомогою вояків-українців, що були в американській армії, вислано до сенаторів США та урядів аліянтів. Тоді засновано українцями східних областей України Українську Революційно-Демократичну Партію (УРДП), друкованим органом якої стали „Українські вісті".

„Українські вісті" в Німеччині виходили 15-тисячним тиражем і були тижневиком політики, економіки і громадського українського життя. При „Українських вістях" виходив в 1953-1956 роках російськомовний двотижневик, орган Міжнаціонального революційно-демократичного руху народів Радянського Союзу, який редагував Григорій Алексінський, що жив у Франції. Це він переклав „Сад Гетсиманський" І. Багряного французькою мовою. Також виходив спеціяльний бюлетень-газета „Ми ще повернемося" в 1955-1959 роках, орган комісії при Центральному комітеті УРДП, який був відповіддю на берлінський „Комітет за возвращеніе на родіну", який очолював генерал Михайлов. Редагував цей бюлетень М. Воскобійник. Його розсилали разом з газетою.

„Українські вісті" вміщували сторінки Леґіону Симона Петлюри (1965-1970), ОДУМ (1962-1979), Пластунський куток (1965-1970). Видавництво „Українських вістей" видавало неперіодично ідеологічно-програмовий орган УРДП, журнал „Наші позиції". Видано понад 100 різних книжок, брошур та памфлетів. Авторами творів були Іван Багряний, Ісаак Мазепа, Володимир Винниченко, В. Гришко, А. Гак, Василь Іванис, генерал Петро Григоренко та багато інших.

„Українські вісті" від початків існування Українського державного центру в екзилі та Української Національної Ради всеціло включилися в працю та пропаґування демократичних поглядів та ідеалів Української Народної Республіки. В 1991 році „Українські вісті" стали частиною Фундації ім. Івана Багряного. Але з року в рік зменшувалося число передплатників, а кошти видання газети зростали.

Останні роки газета трималася при житті завдяки Фундації: недобір покривався з каси Фундації. Тому в травні 2000 року „Українські вісті" припинили своє існування. Усім читачам рекомендували стати передплатниками газети „Свобода", якій передано адреси читачів „Українських вістей", щоб вони не залишилася без українського часопису.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні потреби Фундації такі особи: 20 тис. дол. – **Галина і Олексій Воскобійники**; 10 тис. дол. – з спадщини **Антоніни Шийки** прислав адвокат **Юрій Оришкевич**; 1,000 дол. – **Василь Стан** (з них 500 дол. для „Літературної України" та по 250 дол. для журналу „Бористен" та газети „Промінь Просвіти" в Кривому Розі; 300 дол. – **Людмила Доброноженко** (з них 200 дол. для Києво-Могилянської академії та 100 дол. для газети „Промінь Просвіти"); по 100 дол. – **Петро Гурський** в пам'ять Люби Шевченко та **Марія Малий** в пам'ять Миколи Малого; 50 дол. – **Оля і Юрій Криволапи** в пам'ять Люби Шевченко.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям, особливо подружжю Воскобійників, й прохає і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами в цей тяжкий для України час. А допомагати потрібно, щоб український народ зрозумів, що ніхто йому не допоможе, якщо вони самі не подбають за свою державу, мову та вивчать свою історію, яку поневолювачі роками фальшували чи привласнювали. Час позбутися в містах та селах України пам'ятників Леніна та вулиць імені катів українського народу.

Дописи і листи
до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Моя сестра – з унікального покоління

Анізія Путько-Стех

Я довго думала про те, чи варто на письмі порушувати дуже болючу для мене тему відходу у вічність моєї сестри Мирослави. В кінці вирішила, що мої слова можуть пригадати комусь іншому подібні переживання, які в моєму серці зараз відгукуються живим болем. Багато хто зрозуміє, чому цей біль – подвійний. Тому що йдеться про розлуку не лише з дорогою сестрою, але й з людиною, котра заслужила собі повагу і любов як член громади, як представник феноменального, на моє глибоке переконання, покоління, яке так виразно і повно вособлювало високі загальнолюдські цінності – шляхетність думки, чистоту почуттів, толерантність щодо світу, готовність простягнути руку ближньому в його потребі.

Моя сестра від самого народження була Богом наділена добротою, ніжністю і водночас стійкістю перед складними життєвими ситуаціями. Подібне життя справді сприймається оточенням як благословенне самими небесами. Її дім був надійною пристанню, в якому всі, хто переступав його поріг, знаходили щиру підтримку, притулок, допомогу. Що вже казати про мене, її молодшу сестру, якою вона заопікувалася змалку, самовіддано заступаючи нашу матір, що все була зайнята щоденною важкою працею на господарстві.

Мирослава народилася 22 січня 1926 року в нашому мальовничому селі Затила, серед лісів, біля річки Солокії, недалеко містечка Любича Королівського. Після війни наше село входило до складу Томашівського повіту.

В наших батьків Андрія і мами Емілії було три дочки. Найстарша Ольга, народжена 1921 року, в молодому віці вийшла заміж, мала троє дітей. Вона жила в місті Томашові-Любельському. Під час акції „Вісла" в 1947 році разом з чоловіком Миколою Ольгу ув'язнили поляки, вийшла на волю з підірваним здоров'ям і на 33-му році життя померла. Подібною була доля багатьох українських родин.

В часи перших совєтів, в 1939 році, енкаведисти хотіли арештувати мого батька, але йому вдалося втекти. Замість батька арештували маму, кинули її до горезвісної львівської тюрми „Бриґідки". У червні 1941 року, перед наступом німецьких військ, більшовицькі кати стали розстрілювати безневинних в'язнів у тюрмах. Божа сила залишила нашу маму живою серед гори трупів...

І поки мама і тато, з великими пригодами, повернулися до нас, для мене їх заступала надзвичайно турботлива і надзвичайно любляча Мирослава.

А далі були не менш тривожні 1940-ві роки, коли польські шовіністичні організації розпочали війну проти українського населення. Горіли села, лилася невинна кров, молодь наша стала на захист рідного народу, ішла в підпілля, в місцеві курені самооборони УПА.

Мирослава, щоб уникнути ув'язнення, напередодні акції „Вісла" виїхала на західні землі Польщі. Сестра Ольга і її муж Микола Зазуля були ув'язнені. В червні 1947 року каральний відділ польського війська насильно вигнав нас з батьківської хати, майно наше поляки негайно пограбували. Ми вийшли з дому майже з тим, що було на нас. Батьки з дітьми моєї сестри Ольги були депортовані до села Журавець біля Ельбльона. В чужій стороні стали будувати своє життя. Згодом до родини повернулася сестра Мирослава, а пізніше з тюрми вийшли сестра Ольга з Миколою Зазулею.

Мирослава вийшла заміж в 1950 році за свого земляка вчителя Івана Чорнія (1924-2006), в їхній родині прийшло на світ троє дітей – Мар'ян, Дануся і Надія. Всі здобули вищу освіту, одружені, мають по двоє дітей. Надзвичайно тішилася своїми улюбленими онуками моя сестра Мирослава.

У 1962 році мої батьки разом з родиною Мирослави купили у Перемишлі дім і переїхали жити до цього прекрасного міста, розташованого по обох берегах Сяну. Дім Мирослави й Івана став місцем родинних і громадсько-національних зустрічей, в ньому плекалися українські релігійні і народні звичаї та обряди. Мирослава разом з усією родиною брала активну участь в церковному та культурному житті. Я дуже щаслива, що протягом тих довгих років мала змогу навчатися від Мирослави глибокого патріотизму і любови до всього рідного, українського. Тому так тяжко погодитися з тим, що її щирий, мудрий голос завмер...

Моя найдорожча сестричко, ти завжди залишишся у моєму серці, в серцях численних твоїх друзів, а особливо твоїх дітей Мар'яна, Данусі і Наді та їхніх родин, в серцях твоїх улюблених внуків Олі, Катерини, Еви та Івася, Марка і Петра, правнучки Марійки, в серцях багатьох твоїх друзів. Твоя смерть 18 лютого і похорон 21 лютого збіглася ще з однією сумною подією: у ті дні Україна хоронила „Небесну сотню".

Дякую отцям Павлові Рогуневі і Юліянові Ковалеві за переведені похоронні відправи у катедральному соборі св. Івана Хрестителя в Перемишлі, звідки тіло Покійної було перевезене на головний цвинтар міста і похоронено в родинному гробівці, в якому спочивають наші батьки і чоловік покійної Мирослави. Дякую також о. Романові Тринозі та родині і друзям з Торонто, які взяли участь у Святій Літургії і Панахиді за душу покійної в соборі Успення Пресвятої Богородиці в Місісазі, Онтаріо.

Вічна її пам'ять!

Торонто

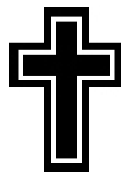

В місті Los Angeles, California, 6 квітня 2014 року, відійшов у вічність

св. п.
БОГДАН МИКИТИН

народжений 22 серпня 1926 року на Закарпатті в с. Великий Бичків.

У глибокому смутку залишилися:

дружина: - Анна
доньки: - Ірена
- Марта з чоловіком Geoffrey Hill і донькою Бріяною
син: - Роман з дружиною Courtney і дітьми Стефаном і Люсею

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з друзями, що в суботу, 1 березня 2014 року, на Фльориді з Волі Всевишнього відійшла у Вічність

св. п.
НАДІЯ МАНДРУСЯК
з дому Нагірська

народжена 8 березня 1920 року в Україні.

Залишилися у смутку:
дочка - Марія з чоловіком Юрієм Величковським
внук - Александер

Похорон в суботу 7-го червня 2014р в Glen Spey, NY

Вічна Їй пам'ять!

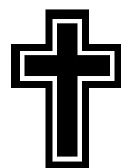

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та українською громадою, що 19 травня 2014 року, після тяжкої недуги відійшов у вічність

св. п.
д-р Іван Войчишин

народжений 22 серпня 1923 року в селі Коростовичі в Західній Україні.

Похоронні обряди відбулися в суботу, 24 травня 2014 року в Українському католицькому соборі св. Івана Хрестителя. Тіло покійного відправлено на вічний спочинок на Beechwood National Cemetery в Оттаві.

Вічна Йому пам'ять!

Залишені в смутку:
дружина - д-р Юлія Войчишин
брат - Євген
син - Нестор з дружиною Асею і синами Лукашем і Максимом,
син - Зенон з дружиною Христею і синами Остапом і Бояном
шваґерка - Леоніда Гула
племінниця і хрищениця - Людмила Трутяк
племінники з родинами: Роман, Мирослав і Степан Трутяки, Марко і Андрій Ніновські, Тарас і Нестор Гули
родини Кузьмів, Лук'яненків і Мочулів в Канаді та в Америці та родини Войчишиних, Степаненків та Іванцівих в Україн.і

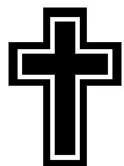

Президія Середовища
Української Головної Визвольної Ради
і Політична Рада ОУНз

діляться сумною вісткою з Членами й Українською Громадою, що 30 березня 2014 року, у Чікаґо переставився у Божу вічність, на 96 році багатотрудивого життя

св. п. мґр. права

ОРЕСТ КОРЧАК-ГОРОДИСЬКИЙ

народжений 15 липня 1918 року, у Івано-Франківську. Член Середовища УГВР і ОУНз, ветеран Української Дивізії „Галиччина“, пластун, громадський діяч, музейник, журналіст і мемуарист, автор книги: „Спогади з життя. Молоді роки“

Дружині Дарії, дочці Маріянні, синові Оресту, ближчій і дальшій родині складаємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ’ЯТЬ!

ПРОВІД І ЧЛЕНИ КУРЕНЯ ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ
„ЧОТА КРИЛАТИХ“
складають глибоке співчуття родині і друзям

св. п.

пластуна сеніора

ЯРОСЛАВА ВАСИЛЬКЕВИЧА

довголітнього і керівного члена 18-го куреня УПС „Чота Крилатих“

що відійшов у вічність 6 травня 2014 року.

Особливо складаємо співчуття дружині Покійного, Емілії, доньці Христині з чоловіком Waylon Baily і їх дітям Христофорові, Брендонові, Кімберлі і Бріяні Бейлі, як теж синові Романові з дружиною Анною і їх дітям Тересі, Ріті, Джеймсові та Лії Василькевичам.
Нехай милосердний Господь прийме Покійного Ярослава до свого небесного царства

Вічна Йому пам’ять!

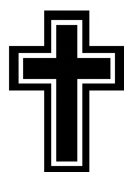

Наукове Товариство
ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду, що 22 травня 2014 року відійшов з цього світу

Дійсний член НТШ-А
Іноземний член Академії будівництва України

св. п.

Роман Волчук

інженер-мостобудівник, дослідник, мемуарист

народжений 22 лютого 1922 року у м. Ланьцуті, Польща.

Навчався у Технічних університетах Львова, Ґраца та Відня.

Голова Товариства українських інженерів Америки (1955-1956), редактор „Вістей українських інженерів“ (1950-1960).

Проектував
Walt Whitman Bridge, Benjamin Franklin Bridge,
Golden Gate Bridge, Chelsea Street Lift Bridge та ін.

Автор праць та спогадів
„Design Manual for Orthotropic Steel Plate Deck Bridges“ (1963),
„Proposed Design Specifications for Steel Box Girder Bridges“ (1980),
„Спомини з передвоєнного Львова та воєнного Відня“ (2002),
„Спомини з повоєнної Австрії і Німеччини“ (2004).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам’ять!

Управа НТШ в Америці

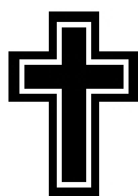

Ділимося сумною і болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 1 квітня 2014 року, по дуже тяжкій хворобі, відійшов від нас у Божу вічність, на 89-му році життя, наш найдорожчий муж, батько, брат, стрий, шваґер і вуйко

св. п. мґр ГРИГОРІЙ ОЩИПКО

народжений у Лапшині, Україна.

В 1944 році молодим юнаком опинився з гімназіяльною кляеою (без батьків) у ДіПі таборі у Німеччині. Матуру склав у 1946 році у гімназії у Берхтенсґадені (Німеччина). У 1949 році завершив студії на філософському факультеті у Лювені (Бельгія). До 1968 року працював у Франції та Бельгії у церковних і молодіжних організаціях. Тут упродовж кількох років був головою Спілки Української Молоді. У 1969 році прибув до Монтреалю (Канада), навчався в Отта8ському університеті і одержав ступінь бакаляра з бібліотекарства. Понад 20 років працював бібліотекарем, директором бібліотеки, викладачем бібліотекарства. Був також учителем та директором Курсів Українознавства при Осередку СУМ у Монтреалі, виховником і ко¬мендантом на сумівських таборах.

Ціле своє життя був великим патріотом і щиро працював для добра українських інституцій і монтреальської української громади. Усюди залишив сліди своєї праці, свої слова, виступи, газетні статті (в Україні, США, Канаді).

Був Григорій Ощипко скромною людиною, любив правду і справедливість, тому не переставав проповідувати ідею визволення України і щиро радів корисними змінами.

Похоронні відправи почалися в неділю, 6 квітня, а панахида була від¬служена в понеділок, 7 квітня в похоронному заведенні «Alfred Dallaire» і українській католицькій церкві Успення Божої Матері в Монтреалі. Тіло по¬кійного спочило на цвинтарі «CDte-Des-Neiges» у Монтреалі (українська секція). . Вічна йому пам’ять!

Залишені у глибокому смутку:

дружина — Марія з дому Вуцьора з даньками Тамарою і Евою
брат — Іван з дружиною і родиною в Україні
племінник — о. парох Ігор Ощіпко з дружиною і родиною
шваґер —о. митрах Ярослав Вуцьора з дружиною І синами
братанок — о. д-р Ярослав Вуцьора, мол., з дружиною І родиною
братанок — Петро Вуцьора з дружиною і родиною
ближча І дальша родина та приятелі

Родина просить, хто бажає, скласти у пам’ять покійного, пожертви на Осередок СУМ у Монтреалі, висилаючи на адресу:

Association de la Jeunesse Ukrainienne (SUM) du Quebec
3260, rue Beaubien Est, Montreal, Quebec H1X 3C9 Canada:

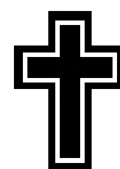

У глибокому смутку повідомляємо, що 25 травня 2014 року в Чікаґо, Іл. відійшов у вічність

св. п.

Роман Куропась

„Френчі“

нар. 16 серпня 1942 року в Перемишлі
довголітній Секретар 20-го Відділу УНСоюзу.

Похоронні відправи відбулися 31 травня 2014 року з Катедри св. о. Миколая в Чікаґо, Іл.

У смутку залишилися:

дружина	- Тамара
діти	- Марта
	- Роман з дружиною Танею і дітьми Максимом, Катею, Зоріяною та Ізабелою
	- Адріяна Еллис з чоловіком Скотом
сестри	- Іванка з чоловіком Омеляном Ковалем та дітьми і внуками
	- Елисавета ДіМаіо з синами і внуками
брати	- Влодко з дружиною Галиною
	- Евген з дружиною Ґеді та дочкою і внучком
	- д-р Богдан з дружиною Лідою та синами і внуками

Світла пам’ять про Романа залишиться в наших серцях назавжди.

Вічна Йому пам’ять!